

LINGUAPHONE

Suomen
Kielen Kurssi
Luennot

Suomen kielen kurssi

The Linguaphone Institute

Linguaphone Institute Limited
Carlton Plaza
111 Upper Richmond Road
London SW15 2TJ

© MCMLXX Linguaphone Institute Limited, London

All rights reserved. No part of this publication, or related recorded material, may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior permission of Linguaphone Institute Limited.

This impression 1999

LSN OF111P10

Printed and bound in Great Britain by
Biddles Ltd, Guildford and King's Lynn

Laatinut professori E. N. Setälä, avustajana fil.
kand. Vilho Setälä

Uudistanut toimittaja Simo EW Laine avustajina
toimittaja Kalevi K. Malmström ja kauppat. yo.
Aila Laine. Äänityksissä avustanut lehdistö- ja
radiotoimittaja Sirpa Räsänen.

Kuvittanut Raimo Huittinen

Huom: Tämän kurssin kirjoitushetkellä
voimassa olleet hinnat ja puitteet eivät
välttämättä vastaa nykyisiä hintoja ja
puitteita.

Sisällysluettelo

	Sivu
1 Salon perhe	2
2 Mitä Salon perhe tekee?	4
3 Vierailu	6
4 Yksi, kaksi, kolme . . .	8
5 Lapset	10
6 Huomenna on sunnuntai	12
7 Olohuoneessa	14
8 Onko teillä televisio?	16
9 Päivälliset	18
10 Oliko teillä hauska ilta?	20
11 Makuuhuone	22
12 Onko tämä sauna?	24
13 Koti	26
14 Onko teillä oma talo?	28
15 Aika	30
16 Paljonko kello on?	32
17 Matkatoimisto, rahanvaihto, pankki	34
18 Lomalle Suomeen	36
19 Matka Helsinkiin	38
20 Millainen matka on ollut?	40
21 Helsingissä	42
22 Missä on Helsingin keskusta?	44
23 Hotellissa	46
24 Saanko yhden hengen huoneen?	48
25 Ravintolassa	50
26 Saanko ruokalistan?	52
27 Postissa	54
28 Mikä on kirjeen postimaksu?	56
29 Kiertokäynti Helsingissä	58
30 Menemme Seurasaareen	60
31 Talviurheilua	62
32 Kesäurheilua	64
33 Helsingin asemalla	66
34 Juna on lähdössä	68
35 Kiertomatka Suomessa I	70
36 Lähdemme napapiirille	72
37 Kiertomatka Suomessa II	74

38 Häiritsevätkö valoisat yömmet?	76
39 Maalaistalossa	78
40 Mitä puutarhassanne kasvaa?	80
41 Vuodenajat	82
42 Mikä vuodenaika on paras?	84
43 Tavaratalo	86
44 Kuinka voin palvella?	88
45 Kioski ja parturi	90
46 Teidän vuoronne	92
47 Lääkärissä	94
48 Miten voitte?	96
49 Miehen juhla-asut	98
50 Haluaisin kesätakin	100
51 Muotiliikkeessä	102
52 Haluaisin iltapuvun	104
53 Kauppa ja teollisuus	106
54 Meidän alamme ovat hedelmät	108
55 Auto	110
56 Mikä hätänä?	112
57 Teatteri ja elokuvat	114
58 Menemme teatteriin	116
59 Radio ja televisio	118
60 Oletteko hankkinut television?	120
Suomenkielen vokaalit ja konsonantit	122

Salon perhe

Tämä on olohuoneen kuva.
Olohuoneessa on Salon perhe.
Perheen jäseniä ovat isoisa, isoäiti,
isä, äiti, poika, tytär ja pikku tyttö.
Isoisa istuu nojatuolissa.
Hän polttaa piippua.
Isoäitikin istuu nojatuolissa.
Hän lukee kirjaa.

Isä, herra Salo, istuu pöydän ääressä.
Hän kirjoittaa kirjettä.
Äiti, rouva Salo, soittaa pianoa.
Tytär, Aino, laulaa.
Poika, Väinö, leikkii pallolla.
Pikku tyttö leikkii nukellaan.
Väinö on poika. Aino on tyttö.
Väinö on Ainin veli. Aino on Väinön sisar.
Herra Salo on mies.
Rouva Salo on hänen vaimonsa. Hän on nainen.
Perheeseen kuuluu kaikkiaan kaksi miestä,
kaksi naista ja kolme lasta.
Isä ja äiti ovat lasten vanhemmat.
Isoäiti ja isoisa ovat heidän isovanhempansa.
He ovat äidin vanhemmat.

piippu

kirje

lukea

nukke

Mitä Salon perhe tekee?

kirjoittaa

seitsemän

Mitä kuvassa on?

Kuvassa on olohuone.

Montako henkeä huoneessa on?

Seitsemän.

Ketkä ovat Salon perheen jäsenet?

Isoisä, isoäiti, isä, äiti, poika, tytär ja pikku lapsi.

Missä isoisä istuu?

Nojatuolissa.

Mitä herra Salo tekee?

Hän kirjoittaa kirjettä.

Mitä Aino, tytär, tekee?

Hän laulaa.

Mitä muut lapset puuhaavat?

He leikkivät. Väinö heittää palloa ja pikku tyttö tuudittaa nukkeaan.

Kuka soittaa pianoa?

Äiti.

Soittaako isoäitikin pianoa?

Ei, hän lukee.

Luetteko tekin kirjaa?

Luen.

Osaako Aino soittaa pianoa?

Osa.

Soittaako hän parhaillaan?

Ei, hän laulaa.

Missä pikku lapsi on?

Hän istuu lattialla.

Onko hänellä nukke sylissään?

On.

Pitävätkö lapset nukkeista?

Tytöt pitävät, pojat eivät.

nojatuoli

piano

kirja

heittää palloa

Vierailu

Olemme jälleen olohuoneessa.

Neljä vierasta saapuu juuri ovesta.
He haluavat viettää iltaa yhdessä Salon
perheen kanssa.

Isä avaa oven ja pyytää vieraat sisään.

He ovat herra ja rouva Roiha, heidän poikansa
Yrjö ja tyttärensä Liisa.

Herra Roiha on rouva Salon veli ja siis herra
Salon lanko.

Herra Roiha on Ainin ja Väinön ja pikku
lapsen eno.

Hänen vaimonsa, rouva Roiha, on lasten täti.

Yrjö ja Liisa ovat Ainin ja Väinön serkkuja.
Aino, Väinö, Yrjö ja Liisa ovat serkkuksia.

Väinö tervehtii serkkuaan Yrjöä,
ja Aino tervehtii myös serkkuaan Liisaa.

Äiti puristaa kälynsä, rouva Roihan kättä.

Herra Roiha taluttaa Liisa-tyttöä kädestä.
He ovat vielä ovelta.

Herra Salo on myös ovelta vastaanottamassa
vieraita.

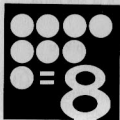
Kaikki seisovat.
Isoäiti yksin on jäänyt istumaan.

Kaikki ovat iloisia jälleennäkemisestä.
Varsinkin isovanhemmat ovat iloisia nähdessään
jälleen poikansa, miniänsä ja heidän lapsensa.

Luento neljä (4)

Neljäs (4.) luento

Yksi, kaksi, kolme . . .

kahdeksan

yhdeksän

Keitä tulee olohuoneeseen?
Vieraita.

Keitä vieraat ovat?
Talon emännän veli ja käly lapsineen.

Kuinka monta henkeä heitä on?
Neljä.

Montako henkeä olohuoneessa nyt on?
Lasketaanpa. Yksi, kaksi, kolme, neljä, viisi,
kuusi, seitsemän, kahdeksan, yhdeksän, kymmenen.

Seisovatko kaikki?
Eivät kaikki.

Kuka ei seiso?
Isoäiti. Hän istuu.

Missä herra Roiha on?
Hän on ovella.

Ketä hän pitää kädestä?
Liisaa, tyttärtään.

luento 4

Mikä on Liisan veljen nimi?
Yrjö.

Kuka muu on ovella, paitsi eno ja Liisa?
Herra Salo.

Miksi hän on siellä?
Hän avasi oven vieraille.

Mitä Väinö sanoo serkulleen?
Päivää Yrjö. Mitä sinulle kuuluu?

Ja mitä Yrjö vastaa?
Päivää, kiitos hyvää. Entä sinulle?

kymmenen

isoäiti

ovi

Lapset

Nyt menemme lastenhuoneeseen katsomaan lasten leikkejä.

Kaikki neljä lasta ovat kotona.

Heidän lelunsa ovat lattialla.

He leikkivät niillä.

Katsokaapa heidän puuhiaan. Helmi, vanhin lapsista, on hakenut kissalle lautasellisen maitoa.

Helmi on kymmenen vuotta vanha.

Hän on jo iso tyttö. Heikki, toinen lapsista,

on jo melkein hänen pituisensa, vaikka hän on kaksi vuotta nuorempi. Hän on hyvin pitkä ikäisekseen. Heikki on siis kahdeksanvuotias. Kirsti on viisivuotias. Heikki on häntä kolme vuotta vanhempi. Talon kuopus on vasta kolmikuukautinen. Hän on äidin sylissä. Äiti tuudittaa häntä käsivarsillaan.

Helmi ja Heikki käyvät koulu.

Heikki on koulupoika. Helmi on koulutyttö.

Molemmat ovat kansakoulun oppilaita.

Kirsti ei vielä käy koulu.

Ensi syksynä hän pääsee leikkikouluun.

Heikillä on mainio hevonen. Mutta vielä parempi hänestä on pienoisorautatie. Veturi vetää junaa omin voimin. Nooakin arkki on asemana. Kirstin lelu on kaunis nukke.

Kello seitsemän lapset menevät nukkumaan.

Kuopus nukkuu pienessä lastensängyssä, joka on huoneen nurkassa.

Puoli kahdeksalta aamulla lapset heräävät virkeinä ja nousevat ylös.

Huomenna on sunnuntai

kissa

juna

Mihinkä me nyt olemme joutuneet?
Olemme lastenhuoneessa, lasten parissa.

Kuka kantaa pikku lasta sylissään?
Äiti.

Mitä lapset tekevät?
He leikkivät, kolme vanhinta heistä.

Onko heillä hauskaa?
Kyllä varmasti. Helmin kissa ja Heikin juna
ovat varsin hauskoja leikkivereita.

Onko Heikki vanhin lapsista?
Ei ole, Helmi on vanhempi.

Kuinka vanha Kirsti on?
Kirsti on viisivuotias.

Käyvätkö lapset koulua?
Helmi ja Heikki käyvät.
Ja Kirsti pääsee pian leikkikouluun.

Käyvätkö he koulua joka päivä?

Käyvät aamupäivisin. Iltapäivät he ovat kotona.
Koulupäiviä ovat maanantai, tiistai, keskiviikko,
torstai, perjantai ja lauantai.
Sunnuntaisin on tietysti lupaa.

Olivatko lapset tänään koulussa?
Olivat kyllä; he palasivat vasta äsken kotiin.

Menevätkö he huomenna kouluuun?
Eivät; huomennahan on sunnuntai.

Olivatko he eilen koulussa?
Heikki oli, mutta Helmi ei.
Hän ei voinut oikein hyvin.

Miten Helmi nyt voi?
Kiitos hyvin; hän on jo aivan terve.

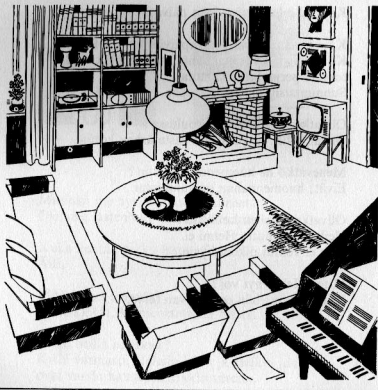

lautanen

hevonen

Olohuoneessa

Nyt pääsemme katsomaan pankinjohtaja Kontion olohuonetta. Pankinjohtaja Kontiolla on erittäin kaunis koti. Hänen olohuoneensa on paljon upeampi kuin Salon perheen. Vastakkaisella seinällä näemme avotakan. Takka on harvinainen ylellisyys kaupungissa nykyään, kun lähes kaikissa taloissa on keskuslämmitys. Takan reunustalla, ison peilin alla, on kello valokuvan ja pöytälampan välissä.

Takan oikealla puolella, oviseinällä, riippuu kaksi taulua. Ne ovat arvokkaita öljyvärimaalaauksia. Niiden alapuolella on televisio. Television alla on vielä lehtihylly. Takan vasemmalla puolella, ikkunaseinällä, on kirjahylly. Kirjahyllyllä on kirjojen lisäksi myös koriste-esineitä. Kirjahyllyn alaosaan on sijoitettu radio, äänilevysoitin sekä kaapit äänilevyjä varten.

Keskellä huonetta on viihtyisä seurusteluryhmä. Siihen kuuluu matala, pyöreä pöytä, sohva ja kaksi mukavaa nojatuolia. Pöydällä olevalle pienelle pöytäliinalle on asetettu kukkamaljako ja tuhkakuppi. Etualalla näemme flyygelin ja sen nuottitelineellä avoimen nuottivihkon. Flyygelin edessä on pianotuoli.

Olohuoneen lattialla on itämainen matto, ja katosta riippuu suuri, uudenaikainen valaisin. Takan oikealla puolella, television vieressä, on pieni tarjoilupöytä. Sille on sijoitettu lasinen malja, jossa on makeisia. Siitä oikealle on ovi. Se on uudenaikainen liukuovi.

Onko teillä televisio?

televisio

kello

Kenen koti tämä on?
Pankinjohtaja Kontion.

Mikä huone tämä on?
Kontion olohuone.

Missä pöytä on?
Keskellä huonetta, sohvan ja nojatuolien
välissä.

Mitä pöydällä on?
Pieni pöytäliina, kukkamaljako ja tuhkakuppi.

Mitä on takan reunustalla?
Kello, valokuva ja pöytälamppu.

Onko olohuoneessa kirjoja?
On. Olohuoneessa on ikkunaseinällä kirjahylly.

Onko kirjahyllyllä mitään muuta kuin kirjoja?
On; koriste-esineitä, ja hyllyn alaosaan on
sijoitettu radio ja äänilevysoitin.

Harrastaako pankinjohtajan perhe musiikkia?
Nähtävästi. Television, radion ja äänilevysoittimen
lisäksi heillä on myös flyygeli.

Onko teillä televisio tai äänilevysoitin?
Ei kumpaakaan.

Eikö? Kaikilla ihmisillähän on nykyään
jompikumpi, useimmilla molemmat.

kirjahylly

äänilevysoitin

Päivälliset

Tässä kuvassa näemme ruokasalin. Neljä ihmistä on kokoontunut päivällisille. Talon isännällä ja emännällä on kaksi vierasta. Isäntä ja emäntä istuvat vastakkain pöydän päissä. Emäntä, rouva Kilpi, on kuvassa etualalla; isäntä, professori Kilpi, taustalla. Vieraat istuvat oikealla ja vasemmalla sivulla. Vieraat ja isäntäväki ovat juuri istuutuneet pöytänsä. He aloittavat aterian keitolla.

Päivällinen on katettu valkealle pöytäliinalle. Jokaiselle on katettu ruokailuvälineet: veitsi, haarukka, lusikka, matala lautanen, syvä lautanen, pieni leipälautanen, juomalasi ja viinilasi sekä lautasliina. Keskellä pöytää on liemikulho. Pienessä telineessä on etikka- ja ruokaöljypullo. Pöydän vastakkaisella kulmalla on suola- ja pippurisirotin sekä sinappitölkki. Sivulla on tarjoilupöytä. Nyt on tarjoilupöydällä salaattikulho, leipävatvi, kristallinen hedelmämalja ja viinipullo.

Koska on ilta ja alkaa hämärtyä, valot on sytytetty. Samoin on sytytetty pöydällä koristeena oleva kynttilä. Se luo tunnelmallista valoa päivällispöytänsä.

Taustalla näkyy jalopuinen lipasto, jonka laatikoissa säilytetään juhlavammissa tilaisuuksissa käytettävä pöytäkalusto. Lipaston yläpuolella, seinällä, on pari kehystettyä taulua. Ne ovat hiilipiirroksia.

Oliko teillä hauska ilta?

veitsi

haarukka

Hyvää päivää, herra Brown.
Päivää, maisteri Puntila.

Oliko teillä hauska ilta professori Kilven
luona eilen?
Kiitos, oikein hauska.
Isäntäväki oli oikein ystävällistä.

Onko teitä ennen kutsuttu suomalaiseen
perheeseen?
On, mutta päivällisillä olin ensimmäistä kertaa.

Miten tulette toimeen Suomessa?
Eikö suomalainen ruoka ole teille outoa?

Tällaisen maankiertäjän täytyy tottua
erilaisiin ruokiin ja tapoihin. "Maassa maan
tavalla tai maasta pois."
Suomalainen ruoka ei muuten kovinkaan
paljon poikkea eurooppalaisesta. Oikein
ihmettelen, että täällä pohjoisessa saa niinkin
paljon vihanneksia.

Niin, emmehan me asu aivan Jäämeren rannalla.
Totta puhuen, ennen Suomeen tuloani luulin
minäkin, että Suomen ilmasto olisi paljon
koleampi. Täällähän saattaa kesällä olla oikein
hiostavan kuuma.

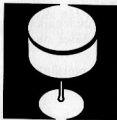
Kesämme on vain niin lyhyt.
Mutta sitäkin kauniimpi. Olen erittäin
ihastunut kaikkeen näkemääni ja kuulemaani.

Se on hauska kuulla. Toivon, että saamme
nähdä teidät täällä toistekin.
Kiitos; aivan varmasti. Näkemiin.

Näkemiin.

lusikka

juomalasi

viinipullo

Makuuhuone

Nyt olemme makuuhuoneessa. Tämä makuuhuone on nähtävästi sangen uudenaikaisessa talossa, koska makuuhuoneesta pääsee suoraan kylpyhuoneeseen.

Etualalla on vuode. Sen muodostaa puusänky, jossa on jousipatja, päällyspatja, lakanat, tyynt ja peite.

Vuoteen vieressä näemme pyöreän yöpöydän. Yöpöydällä on pöytälamppu, herätyskello ja

kirja. Viime mainittu iltalukemiseksi tai unettoman yön ratoksi.

Herätyskellon soitua aamulla on noustava. Aamulla ensimmäiseksi peseydytään. Silloin mennään kylpyhuoneeseen. Voimme pestä itseemme joko pesualtaassa tai kylpyammeessa, johon kuuluu myös suihku. Pesuallas on heti ovesta vasemmalla; sen yläpuolella on suoraikulmainen peili. Peilin alla olevalla lasihyllyllä on hammasharja ja hammastahnapatut sekä parranajovälineet: partasaippua, partasuti ja parranajokone. Äärimmäisenä oikealla on myös sähköparranajokone pistokkeineen. Lasihyllyn oikealla puolella on koukut pyyheliinoja varten. Käytön jälkeen pyyheliinat ripustetaan niihin kuivumaan.

Makuuhuoneessa on yöpöydän takana lipasto ja sen yläpuolella pyöreä peili. Lipasto toimii myös kampauspöytänä, ja siksi sillä on hiusharja, kampa, puuterirasia ja hajuvesipullo. Lipaston laatikoissa säilytetään paitoja, aluspaitoja, alushousuja, nenäliinoja ja liinavaatteita sekä sukkia.

Taustalla näkyy tilava vaatekomero pukuja ja muita pitovaatteita varten. Komerossa on liukuovi.

Onko tämä sauna?

vuode

pöytälamppu

Ensi työkseni aamulla suoritan aamuvoimistelun ja otan kylmän suihkun. Suihkun jälkeen hieron ruumiini oikein lämpimäksi.

Tämäkö on sitten se kuuluisa suomalainen sauna? Ei suinkaan. Saunaan mennään aina illalla. Maaseudulla käydään saunassa ainakin joka lauantai, ja useamminkin, jos joudutaan tekemään likaista työtä. Puintiaikaan sauna lämmitetään tavallisesti joka ilta.

Millainen suomalainen sauna oikeastaan on? Suomalainen sauna täytyy kokea. Kaikki sanalliset esitykset ovat puutteellisia. Mutta koetampa kuitenkin selostaa. Saunan uunissa, kiukaassa, on pyöreitä kiviä, jotka lämmitettäessä kuumenevat tulikuumiksi. Kun sitten mennään kylpemään, kiville viskataan vettä. Vesi muuttuu höyryksi. Kylpijät kiipeävät lauteille, joilla joko istutaan tai maataan. Höyry tiivistyy pisaroina iholle ja puhdistaa sen perinpohjin. Lisäksi lämpö avaa ihohuokoset ja lika poistuu hien mukana.

Suomalaisen saunan salaisuus onkin juuri tuossa iholle tiivistyvässä, kemiallisesti puhtaassa vedessä sekä lämmön aiheuttamassa hikoamisessa.

Eikö tällainen kylpeminen ole tuskallista? Ei suinkaan. Sauna on suomalaisen paras nautinto.

hammasharja

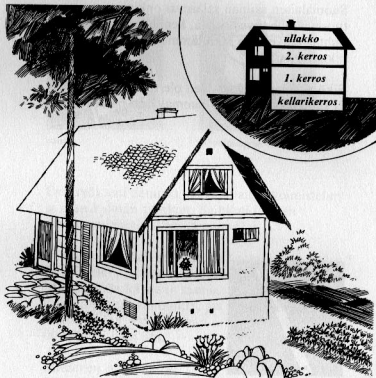

sähköparranajokone

suihku

Koti

Äskettäin tapasin sattumalta kadulla vanhan ystäväni Matti Aallon. Hän kertoi muuttaneensa Helsinkiin—tai oikeastaan Helsinkiin esikaupunkiin, Käpylään. Sieltä hän on ostanut pienen yhden perheen omakotitalon. Eilen iltapäivällä olin hänen vieranaan. Aalto näytti minulle koko kotinsa, kellarista harjaan saakka. Aallon palsta on muutaman askeleen päässä

raitiotiepysäkiltä. Omakotialueella on kokonainen rivi yhden perheen asuntoja. Kullakin talolla on oma palstansa. Aallon palsta on 2500 m² (kaksituhattaviisisataa neliometriä). Sen pinta-ala on siis aika suuri. Asuinrakennuksessa on kellarikerros, suurimmaksi osaksi maanpinnan alla, ja kaksi asuinkerosta. Ensimmäisessä kerroksessa on keittiö ja olohuone, jossa myös syödään, sekä talon isännän työhuone. Toisessa kerroksessa ovat makuuhuoneet ja kylpyhuone. Katon alla on vielä ullakko säilytystiloineen ja kuivaushuoneineen. Kellarikerroksessa on ruokakellari ja askarteluhuone, pesutupa ja sauna sekä keskuslämmityslaitteet.

Matti Aallon kodissa on tietysti vesijohto ja sähkövalaistus. Rakennuksessa on keskuslämmitys. Se toimii öljyllä. Öljylämmityslaitteet polttiminen sekä öljy- ja vesisäiliöineen ovat kellarissa. Lämmitysputket kiertävät kellarista kaikkiin huoneisiin, joissa on lämpöpatterit ikkunoiden alla. Eteishallissa on vaatenaulakko seinän syvennyksessä. Eteisestä vievät portaat yläkerrokseen. Eteisestä pääsee suoraan sekä olohuoneeseen että keittiöön. Rakennusta ympäröi kaunis puutarha. Pihan etuosassa on runsaasti koristekasveja, taaempina taas keittiöpuutarha vihanneksineen. Pihakäytävät on hiekoitettu kauniisti.

Onko teillä oma talo?

vaateaulakko

raitiovaunu

Missä herra Aalto asuu?
Käpylässä.

Onko hänellä oma talo, vai asuuko hän
rivitalossa?
Hänellä on omakotitalo, ja kaunis onkin.

Missä herra Aalto työskentelee?
Tässähän herra Aalto onkin. Voitte kysyä
häneltä itseltään.

Herra Aalto, saanko esitellä teille rouva Katajan?
Hauska tutustua, rouva Kataja.

Rouva Kataja on erittäin kiinnostunut
Käpylän asunnostanne.
Niin, herra Aalto, oletteko toimessa kaupungissa,
vai työskentelettekö Käpylässä?
Minä olen Meritoimi-osakeyhtiön palveluksessa
ja istun joka päivä toimistossani Etelärannassa.

Matkustatteko kaupunkiin junalla, vai
käyttekö raitiovaunua?
Useimmiten junalla. Asema on lähellä, ja
minulla on vuosilippu. Joskus käytän kuitenkin
raitiovaunua tai linja-autoa. Siten voin
voittaa vähän aikaa.

Ette siis aja omalla autolla?
Oman auton pitäminen tulisi minulle liian
kalliiksi.

Teidän on tietysti oltava kaupungissa melko
varhain aamulla.
Kello yhdeksältä.

Joka päiväkö?
Tietysti vain arkinin.

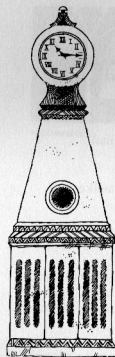

vesijohto

portaat

Aika

"yksitoista viisitoista"

"yksitoista kolmekymmentä"

"yksitoista neljäkymmentäviisi"

"kaksitoista"

"viisi yli kaksitoista"

"yksitoista yli kaksitoista"

"kymmenen viisikymmentä"

Suomessa käytetään virallisesti kaksikymmentäneljä- (24-) tuntista vuorokauden jakoa. Vuorokausi alkaa keskiyöllä, kello nolla (klo 0) ja päättyy seuraavana keskiyönä kello kaksikymmentäneljä (klo 24). Tätä tuntijakoa käytetään rautateillä, posti- ja lentätinlaitoksessa sekä muissa virastoissa. Myös jokapäiväiseen puheeseen on tämä järjestelmä jossakin määrin kotiutunut.

Jokapäiväisessä kielenkäytössä jaetaan vuorokausi kuitenkin vielä useimmiten kahteen kaksitoista- (12-) tuntiseen jaksioon: keskiyöstä keskipäivään ja keskipäivästä keskiyöhön. Sanomme siis, että kello on viisitoista (15) eli kolme (3); elokuvanäytöntö alkaa kello viideltä (5) eli kello seitsemäntoista (17), ja myymälät ovat auki kello seitsemäntoista (17) eli viiteen (5) saakka.

Aamujuna lähtee kello kahdeksan kaksikymmentä (8.20), eli kaksikymmentä minuuttia yli kahdeksan. Iltapäiväjuna voi lähteä kello neljättoista viisikymmentäkahdeksan (14.58) eli kaksi (2) minuuttia vaille kolme (3).

Kuvassa näemme useita eri kelloja, jotka kaikki näyttävät eri aikaa. Ensimmäinen kello on yksitoista viisitoista eli neljännestä yli yhdentoista, toinen yksitoista kolmekymmentä eli puoli kaksitoista, kolmas on jo yksitoista neljäkymmentäviisi eli neljännestä—tai viittätoista minuuttia—vaille kaksitoista, neljäs näyttää tasan kahtatoista ja viides viittä yli eli kaksitoista nolla-viisi (12.05). Kuudes on kaksitoista yksitoista eli yksitoista minuuttia yli kahdentoista, ja seitsemäs vasta kymmentä vaille yksitoista eli kymmenen viisikymmentä.

Suomessa käytetään Itä-Euroopan aikaa, joka on kaksi tuntia edellä Greenwichin eli nollameridiaanin aikaa.

Paljonko kello on?

taksi

kelloseppä

Anteeksi, voitko sanoa paljonko kello on? Katsotaanpa. Minun kelloni näyttää kahdeksan minuuttia yli neljätoista, mutta se on kaksi minuuttia edellä. Oikea aika on neljätoista nolla-kuusi (14.06).

Kiitos. Minun kelloni on viittä minuuttia vaille kaksi; se on siis kokonaista yksitoista minuuttia jäljessä. Kovinpa se taas on jättänyt. Eilen se oli vielä oikeassa. Minun kelloni edistää hiukan, mutta niin vähän, ettei sillä ole mitään merkitystä.

Minun kelloni on välttämättä vietävä kelloseppään. Sen käynti on siksi oikullista. Mutta junani lähtee kello neljätoista kaksikymmentäviisi, mahdanko ehtiä enää toimittaa tätä asiaa?

Tässä aivan vieressä on kelloseppäliike ja asema on lähellä. Sinne on vain kilometrin matka.

Kiitos. Sinne kävelen siis kymmenessä minuutissa. Ja tästä pääsee raitiovaunullakin suoraan asemalle. Sillä ajaen ette tarvitse enempää kuin viisi minuuttia. Taksilla pääsette sitäkin pikemmin.

Kiitos avustanne.

keskiyö

aamu

Matkatoimisto, rahanvaihto, pankki

Ulkomaanmatkalle lähtiessämme käymme ensiksi matkatoimistossa. Matkatoimistosta voimme saada kaikki matkaa koskevat tiedot. Samasta paikasta voimme myös ostaa matkaliput niin lento-, laiva- kuin rautatie- tai linja-automatkakaan varten. Matkatoimisto hoitaa paikka- ja makuuvaunulippumme, voimmepa vielä tilata siltä hotellihuoneetkin pysähdyspaikkoihimme.

Pankissa puolestaan voimme vaihtaa rahaa. Ulkomaille matkustettaessa on hyvä ottaa heti mukaan pieni käteiskassa vieraan maan rahaa. Koko matkakassaa ei ole hyvä kuljettaa käteisenä, vaan parasta on hankkia matkashekkejä, joita saa vaivattomasti kaikista liikepankeista. Suomen rahayksikkö on markka ja sen sadasosa (1 : 100) on nimeltään penni.

Suomessa on paperirahaa liikkeessä neljä eri seteliä, jotka ovat samankokoisia. Suurin arvoltaan on sadan (100) markan seteli. Se on violetin värinen ja siihen on kuvattu J. V. Snellman. Viidenkymmenen (50) markan seteli on ruskea, ja siinä on entisen presidentti K. J. Ståhlbergin kuva. Kymmenen (10) markan seteli puolestaan on vihreä, ja sen etupuolella on entisen presidentti J. K. Paasikiven kuva. Viiden (5) markan seteli on väritään sininen.

Metallirahoja on kolme lajia: yksi markka (1 mk), hopeaa; viisikymmentä penniä (50 p), kaksikymmentä penniä (20 p) ja kymmenen penniä (10 p), alumiinipronssia, kellertäviä; viisi penniä (5 p) ja yksi penni (1 p), kuparia, kuparinpunaisia. Seteleihin on painettu sanat "Suomen Pankki" ja rahamäärä, hopea- ja alumiinipronssikolikoihin on lyöty sanat "Suomen tasavalta", kuparikolikoihin ainoastaan rahamäärä. Kaikissa rahoissa—lukuunottamatta kuparirahoja—on Suomen vaakuna, jalopeura, joka suora miekka kädessään polkee jalkoihinsa käyrää miekkaa.

Lomalle Suomeen

esite

autolautta

Aikumukseni on matkustaa lomallani Suomeen. Voitteko antaa kaikki matkaa koskevat tiedot? Tässä meillä on Suomen matkojen esitteitä englanniksi, saksaksi, ranskaksi ja ruotsiksi. Minkäkielisiä haluatte mieluummin?

Kiitos, saanko englanninkielisen? Mikä vuodenaika on sopivin matkustaa Suomeen? Useimmat matkailijat valitsevat kesän. Alkukesän sää on kuitenkin usein koleahko ja epävakainen. Suosittelemme heinäkuuta.

Mikä on paras tapa matkustaa Suomeen? Suora lento Helsinkiin on nopein ja vaivattomin tapa, etlette halua matkustaa laivalla. Lontoosta tai Hullista pääsette autolautalla Ruotsiin. Mikäli teillä ei ole autoa mukanaan, voitte ajaa junalla Ruotsin poikki ja matkustaa jälleen laivalla Tukholmasta joko Turkuun tai Helsinkiin. Samoin voitte tietysti matkustaa joko Hollannin tai Ranskan kautta Saksaan tai Tanskaan, mistä voitte jälleen jatkaa suomalaisella autolautalla Helsinkiin. Mikäli teillä ei ole kiirettä lomallanne, voisitte ehkä käyttää

uudenaikaisia, suomalaisia rahtilaivoja, jotka liikennöivät viikottain Suomen ja Englannin välillä ja ottavat myös muutamia matkustajia. Silloin teidän on tietysti varauduttava mahdollisiin viivytyksiin, mikäli laivan lastin purkaminen tai lastaus eivät sujukaan suunnitelmien mukaan.

Luulenpa, että käytän lentokonetta. Kuinka kauan lentomatka Lontoosta Helsinkiin kestää? Vain vajaat kolme tuntia. Tässä ovat lentoaikataulut. Lontoosta on suora yhteys Helsinkiin joka päivä.

Kiitoksia.

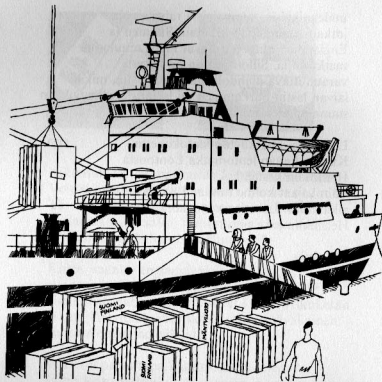

lentokone

linja-auto

Matka Helsinkiin

Suomalainen rahtilaiva "Finnfighter" oli köysin kiinnitetty satamalaituriin Thames-joella. Suomeen lähevät kolme matkustajaa kiiruhtivat laivan kannelle laskusiltaa pitkin. Nostokurjet olivat vilkkaassa toiminnassa. Laivaa lastattiin vielä. Isoja tavaralaatikoita nostettiin laiturilta ja laskettiin laivan ruumaan. Merimiehet olivat täydessä työn touhussa, vaikka laivan oli määrä lähteä parin tunnin

kuluessa. Matkustajat veivät matkatavaransa hytteihin.

Pian kello oli kymmenen. Laivan kelloa soitettiin kolmesti. Köydet irroitettiin. Kapteeni nousi komentosillalle ja antoi määräyksiä kannella oleville merimiehille. Hinaaja saattoi laivan keskelle jokea, ja sen jälkeen alus jatkoi omin konein alavirtaan.

Päästyään avomerelle laiva eteni etenemistään. Englannin rannikko jäi yhä kauemmaksi ja lopulta katosi näköpiiristä. Laivaa ympäröivät joka puolelta Pohjanmeren aallot silmäkantamattomiin. Meri oli verraten tyyni. Herra Brownilla oli hyvä matkaonni. Pohjanmeri näet saattaa olla hyvin levoton, varsinkin myöhemmin syksyllä. Seuraavan päivän iltana tultiin Kielin kanavalle. Koko seuraava yö kului kuljettaessa Kielin kanavan lävitse.

Sitten seurasi taas merimatkaa. Itämerikin on niin laaja, että rantaa ei yleensä näkynyt Saksan rannikon jäätyä taakse, ennenkuin Suomea lähestyttäessä. Ensín ilmestyi esiin pieniä, paljaita luotoja, sitten metsän peittämiä saaria, eikä kestänyt kauankaan, ennenkuin kaunis saaristo piiritti laivaa joka puolelta.

Millainen matka on ollut?

laivan kello

hinaaja

Hyvää huomenta, perämies.
Hyvää huomenta, herra Brown.
Millainen matka on ollut?

Merimatka on ollut loistava. Meri-ilma tuudittaa ihmisen raukeaan välinpitämättömyyteen. Eikä mikään ole parempaa lepoa kiihkeässä työssä rasittuneille hermoille. Koko matkan olen vain loikonut ja nauttinut olemassaolosta, auringosta ja kevyestä tuulesta.

Mutta nyt olemme pian perillä. Suomen saaristo ympäröi jo meitä. Matkamme lähenee loppuaan, mutta toivokaamme, että uudet, yhtä miellyttävät kokemukset odottavat teitä.

Oletteko ollut jo kannella? Saaristoa kannattaa katsella.

Olen toki. Arvasin Suomen rannikon jo lähestyvän, ja nousin aikaisin. Oikeastaan aikaisemmin kuin olin aikonutkaan. En arvannut, että päivä tulisi niin aikaisin täällä Pohjolassa.

Kun matkustatte vielä pohjoisemmaksi, niin unohtatte, että yötä onkaan. Mutta katsokaa, nyt Helsinki tulee jo näkyviin.

Tosiaan. Nyt näen kaksi suippoa tornia tuolla, ja tuolla pyöreän kupolin.

Ne ovat Johanneksen kirkko ja Tuomiokirkko. Ja tuolla näkyy hotelli Tornin "pilvenpiirtäjä", tosin vain neljätoista-kerroksinen. Taustalla näkyy myös myöskin tehtaitten piippuja. Katsokaa, nyt kuljemme Suomenlinnan saarilinnon ohitse. Kohta olemme satamassa. Minunkin on kiirehdittävä työhöni. Pyydän anteeksi. Näkemiin.

saari

hytti

köysi

Helsingissä

Laivarannasta, Eteläsatamasta, ajamme ensin Kauppatorille. Torilla on kauppa vilkkaassa käynnissä, kuten aina arkiamuksin. Torikauppiaiden kojut, myyntipöydät ja autot täyttävät torin ja antavat sille leimansa, niin että tuskin huomaamme torin itäpäässä olevaa vaatimatonta rakennusta, jonka katolla liehuu valtionlippu. Se on tasavallan presidentin linna.

Sen vieressä on Ruotsin suurlähetystön komea talo ja kaupungintalon eteläsiipi. Lännessä näemme kuvanveistäjä Vallgrenin suihkukaivon, merenneidon merileijonineen, ja sen takana aukeaa tuuhea puisto, Esplanadi. Ehdimme nähdä hyvin tämän kaiken, sillä automme voi edetä vain hitaasti torilla liikkuvan ihmisjoukon keskitse. Täällä jalankulkijat eivät aina tyydy kulkemaan vain katukäytävillä tai käyttämään suojatietä, vaan risteilevät joukoittain yli kadun. Käsirattaat, polkupyörät, paketti- ja henkilöautot, raitiovaunut ja linja-autot täyttävät toria ympäröivät kadut, ja vain liikennevalojen avulla liikenne pääsee kulkemaan eteenpäin. Vihdoin kuitenkin pääsemme Unioninkadulle ja avoimille väylille.

Saavumme Suurtorille, jonka takaa kohoavat jo tutut Tuomiokirkon kupolit. Oikealla on valtioneuvoston linna, vasemmalla Helsingin yliopisto ja torin keskellä Aleksanteri toisen (II) patsas. Etelässä on kaupungintalo, maistraatti ja poliisilaitos. Koko Suurtorin ympärys on arkkitehtuuriltaan yhtenäinen. Se on vuonna 1840 (tuhatkahdeksansataaneljäkymmentä) kuolleen arkkitehti Engelin käsialaa.

Missä on Helsingin keskusta?

polkupyörä

käisirattaat

Missä osassa kaupunkia ovat suurimmat liikehuoneistot?

Keskustassa, rautatieaseman ja Eteläsataman välillä. Aleksanterinkatu, Keskuskatu, Mannerheimintie, Esplanadi ja muut lähikadut ovat Helsingin liike-elämän keskus.

Onko tämä kaupungin uudenaikaisin osa? Ei varsinaisesti. Näiden katujen varsilla on vielä monta vuosisadan vaihteessa ja sitä ennen rakennettua taloa. Toisaalta Helsingin keskustaan on kohonnut myös useita todella uudenaikaisia rakennuksia; etupäässä liiketaloja, hotelleja yms. (ynnä muita sellaisia), jotka edustavat nykyaikaista suomalaista arkkitehtuuria.

Missä sitten on varsinainen uusi Helsinki? Helsinki laajenee jatkuvasti, kuten useimmat suuret kaupungit. Nykyaikaisimmat kaupunginosat ovat ehkä kauempana keskustasta sijaitsevat asuntoalueet, eli asumalähiöt, kuten niitä nykyisin kutsutaan. Näistä asumalähiöistä ihmiset käyvät työssä kantakaupungissa, ja muuten viettävät suurimman osan aikaansa

näillä väljästi rakennetuilla ja lähelle luontoa sijoitetuilla asuntoalueilla. Yksi tällainen asuntoalue on nimeltään Tapiola, jota jo useita vuosia on pidetty malliesimerkkinä nykyaikaisesta kaupunkisuunnittelusta. Sitä käyvät katsomassa niin arkkitehdit kuin matkailijat monista maista.

No, kaupungeissa kai asutaan lähinnä kerrostaloissa? Kyllä. Suomalaisista kerrostaloista suurin osa edustaa erästä yhteistoiminnan muotoa: ne ovat asunto-osaakeyhtiöiden omistamia.

liikennevalot

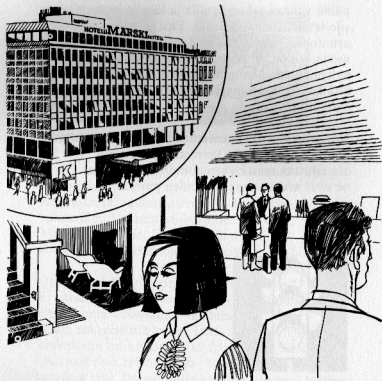

kerrostalo

pakettiauto

Hotellissa

Hotelli Marski on kaupunkimme uudenaikaisimpia hotelleja. Se on aivan kaupungin keskustassa. Matka on lyhyt sekä asemalle että satamaan. Sisään astuessamme joudumme ensin hotellin kauniiseen eteishalliin. Täällä on hotellin toimisto. Porticieri ilmoittaa meille vapaan huoneen numeron ja antaa sen avaimen. Hotellin eteishallissa on useita matkustajia, jotka haluavat huoneita. Siitä huolimatta saamme

hyvän huoneen kolmantea kerroksesta. Huoneen numero on kolmesataakaksikymmentäykksi (321), eli kolme-kaksikymmentäykksi (3-21); ensimmäinen numero näet tarkoittaa kerrosta. Matkatavarat jätämme hotellipalvelijalle. Itse astumme hissiin. Hissipoika panee hissin käyntiin, ja niin nousemme kolmanteen kerrokseen. Täältä löydämme huoneemme. Huone on kaikin puolin siististi ja kauniisti sisustettu. Huoneessa on tietysti puhelin, radio ja soittokello kerrospalvelijalle. Kylpyhuoneessa on kylpyamme, suihku ja pesuallas.

Ikkunat ovat pihan puolella. Pihanpuoleiset huoneet ovat rauhallisimmat. Sinne ei kuulu vilkkaan Mannerheimintien liikenteen melu. Kadun puolella ovat sen sijaan juhlahuoneistojen ja ravintolan ikkunat. Täältä on hyvä näköala mainosvalojen värittämälle Helsingin pääkadulle.

Saanko yhden hengen huoneen?

puhelin

avain

Olemme siis perillä. Tämähän on meidän hotellimme.

Niin on. Sen ovellahan lukee: Hotelli Marski.

Tämähän on ihan uudenaikainen talo.

Niin on, aivan uusinta arkkitehtuuria.

Ja varmaan mukavasti sisustettu?

Saamme nähdä. Käykäämme sisään. Hotellipalvelija ottaa matkatavarat huostaansa.

Auto on ensin maksettava. Paljonko matka maksaa?

Taksamittari näyttää neljä markkaa. Täällä Suomessa emme anna juomarahaa taksille, siis maksu on neljä markkaa.

Olkaa hyvä.— Kiitos.

Hyvää päivää. Voinko saada yhden hengen huoneen?

Oletteko varannut huoneen etukäteen?

En ole. Toivottavasti teillä on jokin huone vapaana.

Katsokaamme. On kyllä, kolmannessa kerroksessa. Numero kolme-kaksikymmentäyksi (3-21).

Onko siinä puhelin?

On.

Kiitos, otan sen.

Olkaa hyvä ja täyttäkää tämä kortti.

Tässä on kirjoituspöytä.

Hyvä. Siis entiseen tapaan: sukunimi, etunimi, kansallisuus, kotipaikka, syntymäaika, siviilisääty, mistä saapunut, minne matkustaa.

Lopuksi päiväys. Selvä on, olkaa hyvä.

kylpyamme

matkatavarat

soitrokello

Ravintolassa

Suuremmissa kaupungeissa Suomessa on varsinkin hotellien yhteydessä täysin mannermaisia ravintoloita. Ne palvelevat yhtä hyvin hotellin asiakkaita kuin sinne vain ruokavieraaksi saapuvia. Suomalaisessakin ravintolassa istutaan pienen pöytien ympärillä mukavissa tuoleissa. Usein kullakin pöydällä on pöytälamppu tai kynttilä luomassa tunnelmaa erityisesti ilta-aikaan.

Suurin osa suomalaisista ravintoloista on tanssiravintoloita, mikä merkitsee, että niissä on iltaisin tanssimusiikkia soittava orkesteri. Osa ravintolasalin pinta-alasta onkin niissä varattu orkesterikorokkeelle ja tanssilattiaksi. Viikonloppuisin on näissä ravintoloissa usein musiikkia myös päiväsaikaan. Muutamat ravintolat jopa järjestävät ns. (niin sanottuja) päivätansseja esimerkiksi sunnuntaisin, jolloin ihmisillä on aikaa rentoutua viikon työstä. Useat ravintolat saavat myyntivoittonsa yhtä lailla alkoholijuomista kuin ruokatarjoilustaan. Kuvassa tulee tarjoilija juuri pöytään kantaan tarjottimella viinipulloa ja kahta lasia. Pullon hän asettaa jäähdytimeen.

Asiakas, joka haluaa yksinkertaisen aterian vain tyydyttääkseen ruokahaluaan, etsii mieluummin keskiluokan tai kansanravintolan, joissa hinnat ovat huomattavasti halvemmat kuin loisteliaammissa tanssiravintoloissa. Tällaisia pienempiä ravintoloita, kahviloita tai baareja on kaikissa Suomen kaupungeissa ja kylissä. Muutamissa on viinioikeudet, toiset taas tyytyvät tarjoilemaan vain keskiolutta tai alkoholitonta juomia palanpainikkeeksi. Ravintoloissa sisältyy tarjoilijan juomaraha laskuun. Se on useimmiten 12% (kaksitoista prosenttia), ja sen tarjoilija kirjoittaa laskuun. Suuremmissa ravintoloissa on lisäksi tapana maksaa hiukan enemmän, ehkä markka, hyvästä palvelusta. Kahviloissa ja baareissa ei yleensä oteta vastaan juomaraha.

Saanko ruokalistan?

kynntilä

lasku

Haluaisitte varmaan syödä lounasta, herra Brown?
Kiitos kyllä, voisitteko neuvoa minulle sopivan ruokapaikan?

Kaikki riippuu vaatimuksistanne. Haluatteko saada juhla-aterian monine ruokalajeineen, voileipäpöydästä jälkiruokaan asti?
Hyvä ystävä, en ole tullut juhlimaan, mutta maukas ruoka on puolet viihtymisestä.
Neuvokaa minulle yksinkertainen, mutta siisti ravintola.

No niin, tuon määritelmän mukaan voisin viedä teidät tuntemaani toisen luokan ravintolaan.
Tästä näin, olkaa hyvä.
Tämähän on aivan hotelliamme vastapäätä.

Menemme tästä portaat alas, tämä on kellariravintola.
Olkaa hyvä.—Jätämme päällysvaatteemme eteisvahtimestarille. Minä varaan tästä paikan, läheltä ovea.
Kiitos.

Sitten ruokalista. Mitä haluatte tilata?
Katsotaan. Artisokkakeittoa. Sitten paistettua lahnaa ja lopuksi mansikoita.

Minä tilaan itselleni samaa. Ateriaan kuuluu vielä leipää ja voita.
Haluatteko olutta vai lasin maitoa?
Maitoa, kiitos.

Neiti, paljonko olemme velkaa?
Hetkinen, kaksi lounasta, neljätoista markkaa, kaksi lasia maitoa, yksi markka, yhteensä viisitoista markkaa.

Viisitoista markkaa hengeltä?
Ei, yhteensä.

Neiti on varmaan erehtynyt. Ainakin meidän on lisättävä runsas juomarahaa.
Kiitoksia paljon. Tervetuloa uudelleen.

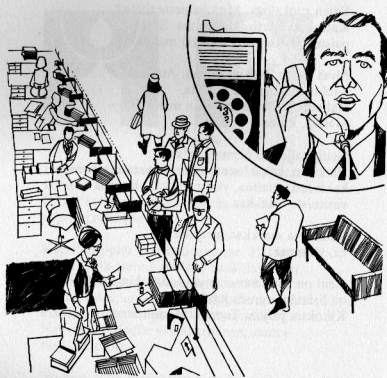

ruokalista

olut

Postissa

Helsingissä on ulkomaalaisen hyvä tutustua postioiloihimme ennenkuin lähtee postiasioilleen. Tavallisia kirjeitä voi tietysti lähettää panemalla vain kirjeen lähimpään postilaatikoon, mikäli sattuu olemaan postimerkkejä taskussa. Silloin on tärkeätä osata arvioida kirjeen paino, jotta tietää liimata kirjekuoreen riittävästi postimerkkejä. Jos kirjekuoreessa on liian vähän postimerkkejä, vastaanottaja

joutuu maksamaan puuttuvan määrän kaksinkertaisena. Kirjattuja kirjeitä ja pieniä postiosoituksia voi lähettää myös postin haarakonttoreista, joita on siellä täällä kaupungilla. Postivirkamies punnitsee pyydettyessä postilähetyksen ja ilmoittaa postimaksun suuruuden. Postitoimistoissa on jokaisella luukulla merkintä siitä, mitä asioita siinä hoidetaan.

Lennätinlaitos ja valtionpuhelin on virallisesti liitetty postiin. Suurempien postitoimistojen yhteydessä onkin aina lennätinkonttori ja valtionpuhelin, mistä voi yhtä hyvin lähettää sähköitä kuin soittaa kaukopuhelujakin.

Saapuvat kirjeet kannetaan kotiin vastaanottajalle yleensä kahdesti tai kolmesti päivässä. Pikakirjeet ja sähkösanomat tuodaan kotiin heti niiden saavuttua. Paketit sen sijaan joutuu, pikkupaketteja lukuunottamatta, noutamaan itse postitoimistosta.

Suomessa tunnetaan postilaitoksen autot ja postilaatikot niiden oranssinkeltaisesta väristä. Erityisesti Pohjois-Suomessa käytetään vielä melko runsaasti postilinja-autoja, jotka kuljettavat sekä postia että matkustajia. Ne ovat myös keltaisia väritään.

Mikä on kirjeen postimaksu?

postimerkki

paketti

Anteeksi, mistä voin noutaa "poste restante" eli noudettavaksi osoitettuja kirjeitä?
Tuolta luukulta, olkaa hyvä.
Kiitos.

Tässä on passini. Saisinko noutopostini.
Odottakaa hetkinen, Mr. Brown.
Täällä on kolme kirjettä ja postikortti,
olkaa hyvä.

Saanko jättää tänne osoitteeni?
Hotelli Marski, Mannerheimintie 10.
Hyvä on, kirjeenne lähetetään hotelliinne
huomisaamusta alkaen.

Kiitos. Voinko saada täältä postimerkkejä?
Toiselta luukulta, olkaa hyvä.

Paljonko maksaa tavallinen kirje Englantiin?
Enintään kahdenkymmenen (20) gramman
painoinen kirje neljäkymmentä (40)
penniä. Mikäli haluatte käyttää lentopostia,
on lisämaksu seitsemän (7) penniä.

Entä postikortti?

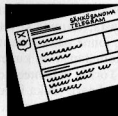
Kaksikymmentäviisi (25) penniä. Lentopostin
lisämaksu on sama kuin kirjeissäkin, eli
seitsemän (7) penniä.

Onko teillä saatavissa Punaisen Ristin
erikoismerkkejä näihin?

On kirjeisiin. Hinta on neljäkymmentäviisi
penniä (45 p), mutta jos haluatte käyttää
lentopostia, tähän olisi vielä pantava
seitsemän pennin arvosta postimerkkejä,
koska tuo viisi penniä menee Punaisen
Ristin toiminnan tukemiseen.

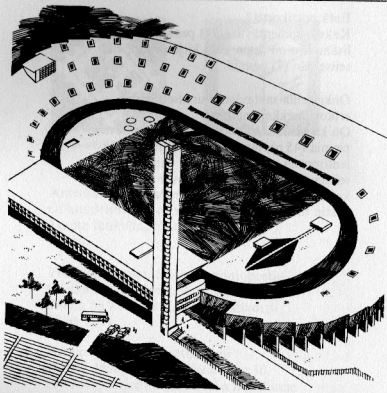

postilaatikko

sähke

Kiertokäynti Helsingissä

Halutessamme saada yleiskatsauksen Helsingistä, voimme kiivetä Stadionin torniin, jonne pääsee pientä maksua vastaan. Vaivattomampaa on kuitenkin ajaa hissillä hotelli Tornin neljäntoista (14.) kerrokseen. Siellä on baari, jonka ikkunoista ja parvekkeelta näemme koko kaupungin. Aivan kuin käden ulottuvilla ovat vanha ja uusi ylioppilastalo, näitä vastapäätä

Stockmannin tavaratalo, ja hiukan taaempana rautatieasema. Aseman lähellä, Rautatietorin kahden puolen ovat Suomen Kansallisteatteri sekä Ateneum taidekokoelmineen ja taideteollisuusopistoineen. Pohjoisempana näemme eduskuntatalon, ja sen takana Kansallismuseon. Kansallismuseon luoja on kuuluisa arkkitehti Eliel Saarinen.

Töölönlahden takana on Eläintarhan puisto. Puistolla on vain eläintarhan nimi, varsinaiset eläinkokoelmat ovat Korkeasaarella, joka näkyy suoraan idässä, Pohjoissataman takana. Näiden välillä kohoaa korkealla mäellä Kallion kirkon torni, ja vähän lähempänä Tuomiokirkon kupoli. Tuomiokirkon lähistöllä on, paitsi yliopistoa ja kaupungintaloa, joihin jo olemme tutustuneet, valtioneuvoston linna, Suomen Pankki, Valtionarkisto sekä entisten säätyvaltiopäivien istuntohuoneet, Säätytalo ja Ritarihuone.

Kauempana näemme jo avomeren, ja kauniilla säällä voimme hyvällä onnella nähdä jopa Eestin rannikon siintävän Suomenlahden takaa.

Menemme Seurasaareen

silta

orava

Järjestäkäämme nyt kiertomatka tutustuaksemme Helsingin nähtävyyksiin.

Suurimman osan kaupungista näimme jo Stadionin tornista. Ajamme ensin Kaivopuistoa kohti. Matkalla käymme Tähtitornimäellä katsomassa Haaksirikkoisten patsasta ja näköalaa. Kaivopuistosta jatkamme Hietalahteen ja sieltä Hietaniemen hautausmaalle. Pistäydymme myös yhdellä Helsingin yleisellä uimarannalla, missä näemme tuhansia auringonpalvoja.

Ja mihin sitten jatkamme?

Nyt halki keskeisen kaupunginosan, Töölön. Saamme nähdä koko itsenäistymisen jälkeen nousseen keskiluokan kaupunginosan suurine kerrostaloineen. Kuljemme myös Sibeliusmuistomerkin ohi, ja jatkamme matkaamme kohti Seurasaarta. Uppoamme Seurasaarentien varjoisaan lehvästöön. Juuri ennen siltaa näemme myös tasavallan presidentin yksityisasunnon, Tamminiemen.

Nyt tuli pysähdys. Silta ei näytä olevan autoliikennettä varten.

Ei olekaan. Sillä aikaa kun käymme maamme parhaimmassa ulkomuseossa tutustumassa kansanomaiseen rakennustaiteeseen ja muuhun esinekulttuuriin, annamme auton levähtää. Teemme pitkän kierroksen Seurasaaren varjoisilla poluilla. Väliillä pysähdymme syöttämään oravia. Käymme myös kahvilla Seurasaaren ulkoilmaravintolassa.

Sibeliusmuistomerkki

polku

Talviurheilua

Suomessa on kansanelämä osittain yhä edelleen niin lähellä luontoa, että urheilu versoo itse elämästä. Moni sellainen toiminta mikä muualla esiintyy ainoastaan urheiluna, on täällä osana jokapäiväisestä elämästä.

Hiihto on vanhastaan yhdysliikenteen muoto. Laajoilla metsäseuduilla, joissa asutus on harvaa, ei talvella tie pysy avoimna läheskään jokaiseen mökkiin. Silloin ovat sukset välttämättömät liikennevälineet.

Asutuimmillakin seuduilla, missä ei ole yleisiä kulkuneuvoja kylästä kylään ja talosta taloon, ovat sukset jalkamiehen nopein ja mukavin kulkuneuvo.

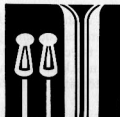
Keski-Euroopan vuoristoseuduilla suosittu alppihiihto ei ole Suomessa kovin yleistä, koska meillä ei ole siihen sopivia rinteitä.

Kovaksi poljetuilla ja auratuilla teillä käytetään usein potkukelkkaa kulkuneuvona. Tämäkin teräsjalaksinen kulkuneuvo on Suomessa saavuttanut kehityksensä huipun.

Kesäurheilua

potkukelkka

sukset

Tuhansien järviemme rannoilla asuvan kansan lapset oppivat soutamaan jo samassa iässä kuin kävelemään. Soutuvene onkin lukemattomien saarien asukkaille välttämätön kulkuneuvo kesäiseen aikaan.

Näistä kansanelämän muodoista urheilu kasvaa.

Kilpasoutu ja kanoottiin melonta tosin ovat sangen vähän kehittyneet varsinaiseiksi urheiluksi Suomessa. Sitäkin tunnetumpia ovat hiihtäjämme ja luistelijamme.

Ihmisen luonnollisin liikikumistapa, kävely ja juoksu, saavat erinomaisia kehittymisen mahdollisuuksia avarilla metsäseuduilla.

Niinpä Suomen juoksijat ovatkin tuoneet maailmalle lukuisimmat olympialaisvoitot, ja Kolehmaisena ja Nurmen nimet tunnetaan kaikkialla.

Eräät muut urheilun muodot kehittyvät lasten leikeistä tai alkukantaisissa oloissa eläneiden esi-isämme olemisen taistelusta. Näilläkin urheilumuodoilla on ilmeisesti hyvät kehittymisen mahdollisuudet siellä, missä kansan suhde luontoon on läheinen.

Kiekonheitto on jo vanha kansanurheilu. Maamme urheileva nuoriso on sangen kiinnostunut keihäänheitosta, korkeus- ja pituushypyistä sekä viime aikoina varsinkin seiväshypyistä. Pallopeleistä mainittakoon jalkapallo, jääpallo ja jääkiekko, sekä Suomessa kehitetty pesäpallo.

Nuorimmatkin kansalaisemme harrastavat monenlaista reippailua. Kesällä ovat polkupyörät ja hyppynuorat suosittuja, talvella lasketaan mäkeä kelkoilla ja suksilla, ja luistellaan jääradoilla.

jääkiekko

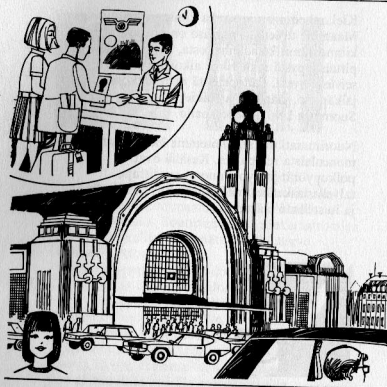

soutuvene

hyppynuora

Helsingin asemalla

Tänä aamuna herra Brown pakkasi tavaransa ja varustautui kiertomatkaa varten. Hän maksoi hotellilaskunsa ja sopi tavaroiden lähettämistä asemalle. Pikajuna pohjoiseen lähtee klo (kello) 12.20. Junan lähtöön on siis vielä runsaasti aikaa. Herra Brown päätti kuitenkin lähteä jo asemalle ostaakseen ajoissa makuupaikkalipun. Odottaessaan hänellä oli hyvä tilaisuus syödä aamiaisen asemaravintolassa.

Helsingin asema on kaunis rakennus. Se on tunnetuimpia arkkitehti Eliel Saarisen kotimaahan suunnitteleimia rakennuksia. Aseman tornin suorat, korkeutta kohti nousevat viivat viittaavat jo niihin tehtäviin, joita Saarinen myöhemmin joutui ratkaisemaan Amerikassa: pilvenpiirtäjä-arkkitehtuuriin. Astumme Kaivokadun puoleisesta pääovestä aseman suureen halliin. Hallin valtaviin holvien alla ovat lippumyymälät. Voidakseen matkustaa vapaasti, herra Brown osti tavallisen matkalipun, eikä rengasmatkalippua, jonka käyttäjä aina on sidottu, ainakin jossakin määrin, tiettyihin juna-, linja-auto- tai laivayhteyksiin.

Hän siis meni lippuluukulle ja pyysi toisen luokan lipun Ouluun. Virkailija asetti lippukoneen osoittimen määrätylle kohdalle ja painoi vipua. Kone leimasi pahvipalasalalle lähtö- ja tuloasemien nimet, luokan numeron, hinnan ja päiväyksen.

Tämän jälkeen herra Brown tutustui Asematunneliin, joka vie rautatieasemalta kadun alitse Kaivokadun puolelle. Tunnelissa on paljon erilaisia liikkeitä ja myymälöitä, joista monet ovat auki myös ilta-aikaan.

Tunnelin kaupoista voi siis ostaa normaalien sulkemisaikojenkin jälkeen välttämättömiä tavaroita, mikäli ei ole kerinnyt kauppoihin päiväsaikaan.

Juna on lähdössä

lippumyymälä

matkalippu

Herra Koski, voitteko auttaa minua matkavaroitteeni kantamisessa junaan. Minulla on tässä paikkalippuni. Minulla on paikka Ouluun menevässä makuuvaunussa. Tottakai, herra Brown, sijoitamme tavarat tavarahyllyille, ja sen jälkeen voimme vielä rauhassa mennä juomaan kupin kahvia.

Kiitos.—Herra Koski, kiitän teitä kaikesta ystävällisyydestänne. Olette opastanut minua suuremmoisesti. Mutta nyt minun on lähdeävä junaan.

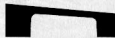
Ehkä saan vielä saattaa teidät asemalaiturille asti.

Kiitos. Lähdenne siis. Ostan vielä pari aikakauslehteä asemahallin kioskista matkalukemiseksi. Sitäpaitsi savukkeeni ovat myös loppu. Tarvitsen pakkauksen niitäkin, matkahan on sängen pitkä. Aikaa näyttää vieläkin olevan runsaasti. Teidän junanne lähtee toiselta raiteelta.

Missä teidän paikkanne oli?
Vaunu numero 411, makuupaikka 31.

Junassa näkyy myös olevan ravintolavaunu. Sepä hauskaa. Voin siis syödä päivällisen junassa ja samalla nauttia suomalaisista maimemista.

Nyt junanne lähtee. Hyvää matkaa, herra Brown. Kiitoksia teille, herra Koski, Näkemiin.

tavarahylly

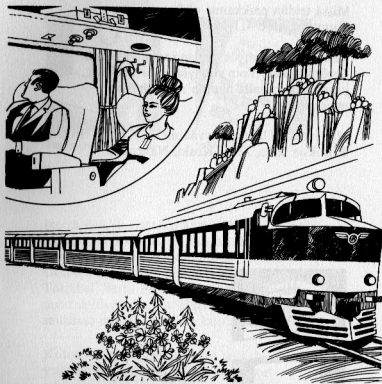

aikakauslehti

raide

Kiertomatka Suomessa I

Pikajuna vie Helsingistä Ouluun kymmenessä tunnissa ja pysähtyy matkalla ainoastaan muutamia kertoja. Tampereella on asemaravintola, ja siellä juna seisoo viisitoista minuuttia. Jotkut matkustajat käyvät aseman ravintolassa. Junan ravintolavaunussa oli hyvää tilaa, niin että herra Brown saattoi istua siellä pitkän aikaa teekuppinsa ääressä maisemia katsellen.

Maisemat vaihtelivat. Asuttuja seutuja, peltoja ja laitumia, mutta enimmäkseen metsiä. Siellä täällä oli jokia ja järviä, joita rautatie kuitenkin näytti karttavan.

Illan herra Brown vietti Oulussa, vanhassa koulukaupungissa. Seuraavana aamuna juna lähti Rovaniemelle, jonne saavuttiin kello 12 (kaksitoista). Hotelli Pohjanhovi kuohuvan Kemijoen partaalla otti vieransa vastaan vieraanvaraisesti.

Rovaniemellä herra Brownia kohtasi mieluisa yllätys. Hotelli Pohjanhovin palveluksessa oli kielitaitoisia nuoria naisia, ja näistä herra Brown löysi vilkkaan ja hauskan oppaan.

Sää oli sees, ja kesäyön valo tunkeutui varjottomana loisteena kaikkialle. Herra Brown ei pitänyt kiirettä nukkumaanmenollaan, vaan vietti yösydämen ulkona kosken kohinaa kuunnellen. Vasta puoliyön jälkeen, kun aamunkoitto rupesi punoittamaan päivänousua ennustellen, herra Brown meni makuulle.

Lähdemme napapiirille

teekuppi

koski

Hyvää huomenta, herra Brown.
Hyvää huomenta, neiti Liukkonen.

Oletteko valmis lähtemään?
Hyvä on. Auto odottaa ovella.

Onko sinne ajettava autolla?
Matkaa on noin seitsemän kilometriä, joten mukavin tapa epäilemättä on ajaa autolla. Olette oikeassa. Haen vain kamerani ja tulen heti.

Valokuvaatteko paljon?
Jokainen matkailija on valokuvauksen harrastaja.

Nyt olemme napapiirillä. Tuossa on maja, joka on rakennettu matkailijoiden levähdyspaikaksi. Siellä voitte nauttia kupin kahvia tai kirjoittaa postikortin ystäville ulkomailla. "Napapiirin Majassa" voitte saada kirjeeseenne erikoisleiman, joka kertoo, että olette ylittäneet napapiirin.

Ehkä lähdemme nyt takaisin kohti Rovaniemeä, matkalla voimme poiketa Ounasvaaralla. Rovaniemen kaupunki on osittain rakennettu Ounasvaaran rinteille, ja itse vaarasta muodostuu monipuolinen talviurheilukeskus ja vapaa-ajanviettopaikka. Uudenaikaisen hotellin lisäksi vaaralla on sekä pujottelumäki, hiihtohissi että hyppytorni mäkihypyjä varten.

Kesäaikaan järjestetään Ounasvaaralla kesäjuhlia, ja erityisen kuuluisat ovat Ounasvaaran juhannusvalvojaiset. Juhannuksena vaaralta voi nähdä auringon läpi yön, auringon, joka ei koskaan laske kesäkuun yöttöminä öinä Pohjolassa.

kamera

hyppytorni

napapiiri

Kiertomatka Suomessa II

Myöhemmin matkallaan herra Brown päätyi Kaakkois-Suomeen, Lappeenrannan kaupunkiin. Sieltä hän päätti matkata laivalla Savonlinnaan. Oli kaunis kesäinen päivä laivan lähtiessä Lappeenrannan satamasta. Aurinko paistoi täydeltä terältä siniseltä taivaalta, jolla vain poutapilvet purjehtivat. Vieno viri karehti Saimaan pintaa, joka monin paikoin saarien

suojaassa levisi peilitynenä, kuvastaan punarunkoisia petäjiä ja harmaita kalliorantoja. Matkalla laskettiin maihin Puumalassa. Päivän painuessa kohti taivaanrantaa, tuuli tyyntyi täydellisesti. Aurinko laski lopulta pohjoisen taivaanrannan taakse, jättäen jälkeensä purppuraisen hohteen, iltaruskon. Tämä ruskotus jatkoi auringon rataa taivaankannella, muuttuen huomaamattomasti aamuruskoksi. Kuta kauemmaksi se kiersi koillista kohti, sitä helakammaksi taivas kävi, ja vihdoin kellon käydessä kolme aurinko nousi metsäisen rannan takaa. Lyhyt uni, ja aamulla herättiin Savonlinnan sataman hälyyn.

Savonlinnasta herra Brown ajoi autolla kuuluisalle Punkaharjulle. Tämä on seitsemän kilometriä pitkä, kapea saari, joka ikäänkuin luonnollisena siltana yhdistää Savonlinnan ja Punkasalmen toisiinsa. Harjua koristavat komeat hongikot sekä kaunis luonnonpuisto. Punkaharjulta paluun jälkeen oli nähtävä Savonlinnan suuri historiallinen nähtävyys, Olavinlinna. Tämä vuonna 1475 (tuhatneljä-sataaseitsemänkymmentäviisi) harmaasta graniitista rakennettu linna on kauneimpia ja tunnelmallisimpia muistomerkkejä pohjoismaissa. Savonlinnasta matka kulki kohti kuuluisaa Kolia.

Häiritsevätkö valoisat yömmet ?

poutapilvi

nukkua

Tervetuloa, herra Brown. Te tulettekin jalkaisin.

Aivan niin, hyvä rouva. Siitä on kauan, kun viimeksi sain kiivetä vuorille. Teillä on täällä Suomessa verraten matalat mäet.

Eikö Kolikaan ollut teille riittävän kova vastustaja.

No niin, onhan tänne sentään pieni nousu.

Oletteko ollut matkaanne tyytyväinen ?
Erittäin tyytyväinen. Vaihtelua runsaasti ja kaikkialla suurenmoinen luonnonrauha.
Ei mikään ollut parempaa lepoa rasittuneelle hermostolle, kun vain tulisi nukuksi.

Ettekö ole saanut unta ?

Häiritsevätkö valoisat yömmet ?

Kai niihin tottuisi, mutta en ole malttanut nukkua. Valaistus on kesäöinä niin ihmeellinen, että sitä väkisinkin jää ihaillemaan.

Ettekö voisi varata aikaa itsellenne niin paljon, että olisi aikaa jokin yö nukkuakin ?
Tänne jään muutamaksi päiväksi. Saan siten kiertää kaikilla Kolin kukkuloilla ja levätä muutaman vuorokauden ennenkuin jatkan pohjoisemmaksi.

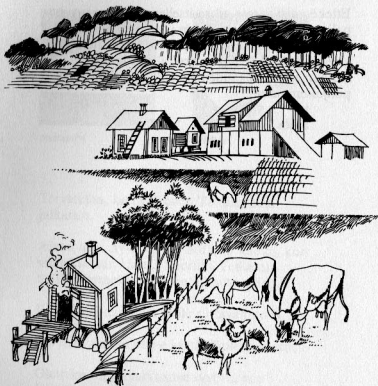

aurinko

linna

Maalaistalossa

Suurimmassa osassa Suomea ei maaseudulla ole asutuskeskuksia, kyliä, samassa mielessä kuin Keski-Euroopassa. Kukin maatalo on peltöjensä ympäröimänä, erillään muista taloista. Harvemmin asutulla alueella erottavat laajat metsäalueet taloja tai ainakin pieniä talo- ja viljelysalueyhtymiä toisistaan. Maalaistalon asuinrakennuksen suurin ja tärkein huone on tupa eli pirtti. Tupaan päästään

eteisen kautta. Tuvan ovenpuoleisella seinällä on uuni. Siinä on suuri leivinuuni ja liesilevyllä peitetty keittoliesi. Vastakkaisessa kulmassa on ruokapöytä. Kiinteät penkit kiertävät tuvan seiiniä. Ruokapöydän edessä on lisäksi rahi. Tuvassa on runsaasti tilaa. Varsinkin talvella naiset vielä nykyisinkin kehräävät ja kutovat kangasta, ja miehet tekevät puhdetöitä—kaikki tuvassa. Useimmiten tuvassa on jokin makuusija. Varsinaisia makuuhuoneita ovat kamarit.

Eläinten suojat ovat eri rakennuksissa. Tämä rakennus on asuinrakennusta paljon isompi. Lehmien suojaa sanotaan navetaksi, hevoset ovat tallissa, lampaat karsinassa ja siat sikalassa.

Muita maatalon rakennuksia ovat aitat, joissa säilytetään ruokatavaraa ja vaatteita. Kesällä nukutaan usein aitoissa.—Kalustovajassa on suoja traktorille ja muille maatalouskoneille. Siellä on usein myös työpaja työkaluineen. Jokaisessa talossa on myös sauna ja riihi tai viljankuivaamo. Peltöjen liepeillä on heinälatoja.

Mitä puutarhassanne kasvaa?

rahi

aitta

Olemme nyt katsoeet lehmät ja vasikat, hevoset ja varsat, lampaat ja pässit. Olemme kiertäneet tiluksia ja nähneet ne suunnattomat kivikasat, jotka olette saaneet pomia pelloistanne. Olemme nähneet viljan lainehtivan ja tutkineet täpötäyksiä heinälatoja.

No, lähtekääpä sitten minun kanssani puutarhaan.

Nyt tulemme peruna- ja kaalimaalle. Tässä on lanttua. Tuossa turnipsia, eläinten rehuksi. Sitten meillä on täällä porkkanoita ja punajuuria, vähän lehtisalaattia ja pinaattia sekä retiisejä. Tuolla on mansikkamaa, ja sen takana pensaita.

Mitä niissä kasvaa?

Vadelmia, mustia viinimarjoja ja punaisia viinimarjoja. Ne ovat erittäin satoisia.

Sitten teillä on varmaan hedelmäpuitakin? Omenapuita on. Olemme yrittäneet kasvattaa myös kirsikoita ja luumuja, mutta huonolla menestyksellä. Etelämpänä ne kyllä viihtyvät.

Teillä on sentään melko runsas valikoima erilaisia marjoja ja hedelmiä.

Ja lisäksi tulevat metsämarjamme, ahomansikat, mustikat, villit vadelmat, suomuuraimet eli lakat, puolukat ja karpalot.

traktori

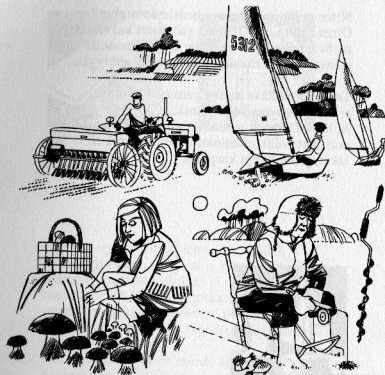

heinälato

suomuurain

Vuodenajat

Vuosi jakautuu neljään vuodenaikaan. Nämä ovat: kevät, kesä, syksy ja talvi. Tähtitieteellinen kevät alkaa kevätpäiväntasauksesta, maaliskuun kahdennekymmenen ensimmäisestä päivästä. Jo sitä ennen, päivän yhä pidetessä, on aurinko alkanut sulattaa lumia. Pajut puhkeavat urpuihin ja lehtipuut alkavat tehdä hiirenkorvaa. Kevään tulo Suomeen on hyvin oikullinen.

Joskus on huhtikuussa jo täysi kevät, lehti puussa ja ruoho maassa. Joskus taas kylmää säätä kestää pitkään. Mutta lämpimän tultua puhkeaa koko luonto yhtäkkiä täyteen kukoistukseensa. Keväällä muuttolinnot palaavat. Ensin leivonen, sitten peipponen, västäräkki, pääskynen ja käki. Kevät on kylvön aikaa. Kesä alkaa juhannuksesta. Aurinko on korkeimmillaan ja paistaa pohjoisessa läpi vuorokauden. Ilma on lämmin, ja poutaa jatkuu usein viikkokaupalla. Pian alkaa heinänteko. Sen päätyttyä leikataan ruis ja toukoviilat, kaura ja ohra. Kuten suomalainen sananlasku sanoo: "Pian on kuhilas pellolla, kynttilä pöydällä."

Syksyn tähtitieteellinen alku on syyspäiväntasaus, syyskuun kahdeskymmenesneljäs. Jo elokuussa illat ovat pimeät, vain tähdet ja kuu loistavat taivaalla. Sää käy epävakaiseksi. Lehdet kellastuvat. Metsät saavat vuoden komeimman väriloiston. Mutta lehdet varisevat, tulee lunta ja pakkasta. Järvet jäätyvät, ja kaiken peittää valkea lumivaippa. Talvi tulee ja luonto lepää. Revontulet säihkyvät taivaanrannalla.

Mikä vuodenaika on paras?

lehtipuu

revontulet

Kuinka monta kuukautta on vuodessa?
Kaksitoista.

Mitkä ovat kevätkuukaudet?
Maaliskuu, huhtikuu ja toukokuu.

Entä kesäkuukaudet?
Kesäkuu, heinäkuu ja elokuu.

Syyskuukaudet?
Syyskuu, lokakuu ja marraskuu.

Ja talvikuukaudet?
Joulukuu, tammikuu ja helmikuu.

Mikä vuodenaika on paras?
Ehkä kesä. Kesäkuukaudet ovat koululaisille loma-aikaa. Kesällä annetaan kaupunkilaisille lomaviikot. Kesällä ihmiset pakenevat takaisin luontoon, mutta maamiehelle on kesä raskaimman työn aikaa.

Onko kesä myös kaunein vuodenaika?
Syksy on värikkäämpi, kevät tuorempi ja kuulaampi kuin kesä. Oikeastaan on täyteläinen syksy mielestäni kaunein.

Mitä pidätte talvesta?
Kunnon talvi on ihana. Silloin saa luistella jäällä ja hiihtää rajattomilla lumikentillä, läpi metsien ja yli peltojen ja järvien.

luistella

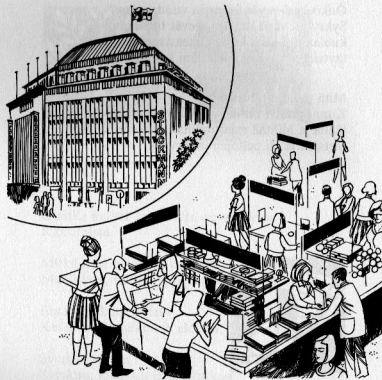

pääskynen

kuhilas

Tavaratalo

Eilen kävin tutustumassa Stockmannin tavarataloon.

Tavaratalosta saa kaikkea mahdollista. Täällä on miesten vaateustavaraa, tuolla naisten pukuja, täällä käsi- ja sateenvarjoja ja keppejä, tuolla pitsejä ja koruesineitä. Kokonainen suuri osasto on täynnä käsi- ja matkalaukkuja ja muuta nahkatavaraa. Taloustarvikeosasto, lasi- ja posliiniosasto sekä

urheiluosasto täyttävät kukin laajan salinsa. Vielä näemme mattoja, huonekaluja, leluja, paperitavaraa ja kirjoitusvälineitä, kemikalituotteita ja kauneudenhoitovälineitä, työkaluja ja rakennustarvikkeita. Ja tuolla on kokonainen kirjakauppa, se on yksi Suomen suurimmista.

Tavaratalossa on hauska kulkea aivan kuin nykyaikaisen liike-elämän elävässä museossa. Näemme asiakkaita eri osastoilla. Heidän käyttäytymisensä ilmentää heidän luonnettaan ja temperamenttiaan. Joku tulee määrätietoisena haluamalleen osastolle ja pyytää tarvitsemansa esineen. Sen saatuaan hän lähtee pois ympärilleen katsomatta. Täällä taas näemme hienon rouvan, joka antaa latoa eteensä kokonaisen hyllyllisen tavaraa, katselee ja kääntelee, eikä lopultakaan voi päättää mitä ostaisi. Mutta myyjät ja myyjättäret ovat tehtävänsä tasalla. Kärsivällisesti he palvelevat niin rikasta kuin köyhääkin, antavat neuvoja pyydettyäessä, mutta tyrkyttämättä omaa mielipidettä.

Kuinka voin palvella?

sateenvarjo

käsineet

Voitteko kertoa minulle missä käsineitä myydään?

Täällä, olkaa hyvä, keskihallin vasemmalla sivustalla.

Kiitoksia paljon.
Ei kestä.

Kuinka voin palvella?
Haluaisin parin käsineitä.

Nahkaisia vai neulekäsineitä?
Nahkaisia, olkaa hyvä.

Mitähän kokoa?
Minun numeroni on ollut kuusi ja kolme neljännessä (6½), mutta ehkä kuitenkin tarkistamme sen.

Se käy nopeasti, kas näin. Nappanahkakäsineille arvelen, että kuusi ja puoli (6½) riittää, mutta jos haluatte siannahkaiset, niin suosittelenn numeroa seitsemän.

Katsokaamme siannahkaisia. Paljonko nämä maksavat?
Kolmekymmentä markkaa. Ja tässä on toinen laatu, erittäin pehmeätä ja kestäväää nahkaa, neljäkymmentäviisi markkaa.

Kiitos, tyydyn näihin halvempiin. Mihin voin maksaa?
Kassaan tänne oikealle. Tavarat saatte vierestä, olkaa hyvä.

Kiitos, voitteko neuvoa minut vielä kenkäosastolle?
Se on täällä takana, olkaa hyvä.

Kiitos.

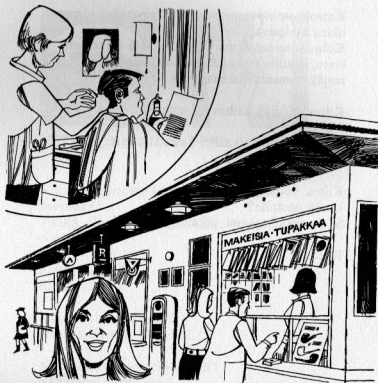

kenkä

ryökaluja

Kioski ja parturi

Pari päivää sitten, matkalla parturiin, tapasin kadulla Kalle-sedän. Koska hänkin oli matkalla samaan suuntaan, niin kävelimme vähän matkaa yhdessä.

Kalle-setä on kova tupakoimaan. Kun matkan varrelle osui kioski, niin hän ei tietenkään malttanut olla pysähtymättä katselemaan sen ikkunoita. Esillä oli piippua jos jonkinlaista: suoraa, käyrävartista, oikeasta

meripihkasta valmistettuja ja halpoja muovivartisia. Piippujen lisäksi oli tietysti myös paljon muuta tupakoitsijalle tarpeellista. Oli savukkeensytyttämiä, imukkeita, savuke- ja sikaarikoteloita ja loputtomiin erilaisia savukkeita.

Kioski oli yksi noita suuria, monipuolisia myymälöitä, jotka ilta-aikaankin myyvät melkein mitä hyvänsä. Saatavilla on yhtä hyvin makeisia, jäätelöä kuin aikakauslehtiä ja taskukirjojakin. Yksi näiden kioskien suosituimmista palvelumuodoista on veikkaukupunkien vastaanotto. Vielä torstai-iltana voi suuren rahan toivossa jättää sisään veikkaukupunkinsa.

Setäni halusi ostaa piipputupakkaa, ja myyjätär suosittelee hänelle kevyttä ja hienoksi leikattua laatua. Setä osti pakkauksen piipputupakkaa ja pyysi lisäksi pikkusikaareja ja rasiaa tulitikkuja.

Minä puolestani ostin juuri sinä päivänä ilmestyneen aikakauslehden, vaikka arvelinkin, että sama aikakauslehti olisi jo parturissa asiakkaiden luettavana.

Sitten Kalle-setä saattoi minut parturiin. Hän huomasi itsekkin tarvitsevansa hiustensa lyhentämistä ja päätti tulla mukaan. Parturiliikkeen kaikki työtuolit olivat varattuja. Jokaisessa istui asiakas. Muutamilta leikattiin tukkaa, toisilta ajeltiin partaa.

Teidän vuoronne

veikkaukuponki

jätelö

Teidän vuoronne, herra. Lyhennämmekö hiuksia?
Kiitos kyllä. Takaa melko lyhyeksi, mutta
jättäkää päältaelt hieman pitemmäksi.

Entä parta?

Ajakaa sek in saman tien. Saanko amerikkalaisen
parranajon kuumine pyyhkeineen?

Käytättekö hiusvettä? Ettekö välitä siitä?

Vahinko. Teillä on sangen vahva tukka,
mutta se näyttää lähtevän. Kuinka olette
hoitanut sitä?

Ainoastaan pesemällä. Saunassa käytän
tukkani pesuun aina tervasaippua.
Mitään voiteita tai vesiä en käytä.

Oletteko tyytyväinen leikkaukseen.

Entä täältä takaa? Kiitos. Kastelenko tukan?

Kiitos ei.

Sitten ajamme parran. Saippuoin ensin leuan ja
posket.

Te käytätte sangen haaleaa vettä.

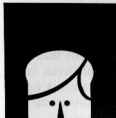
Kyllä. Kuuma vesi ei ole tarkoituksenmukaista.

Se paisuttaa ihon ja ikäänkuin hautaa
parransängen syvemmälle. Verta nousee
runsaasti ihoon, juuri sinne, missä sitä ei
pitäisi olla.

Saippuoinisen päätarkoituks on ihorasvan
poistaminen partakarvoista, niin että veitsen
terä ei luista, vaan leikkaa.

tuliirikurasia

tukka

parta

Lääkärissä

Sairastuessa on parasta kääntyä lääkärin puoleen. Jos sairaus ei estä liikkumasta, niin tilaamme puhelimitse vastaanottoajan, ja menemme lääkärin vastaanotolle. Jos taas olemme kuumeessa tai epäilemme tarttuvaa tautia, emme voi mennä ulos, emmekä saa asettaa muita potilaita tartunnalle alttiiksi. Siksi kutsumme lääkärin kotiin. Perhelääkärimme kanssa voimme usein neuvotella vain puhelimestakin.

Hän tuntee meidät siksi hyvin, että voi itse selittämiemme oireiden perusteella päätellä mikä meitä vaivaa, ja määrätä hoitotavan ja mahdollisesti tarvittavat lääkkeet. Vakavammassa tapauksessa, ja toisinaan muutenkin, on syytä itse käydä lääkärissä. Lääkäri arvioi vointimme jo ulkonäöstämme ja ilmeistämme. Sitten hän koettaa valtimon nopeutta, katsoo kieltä ja nielua, koputtelee rintaa ja kuuntelee ruumiin elinten, etenkin keuhkojen ja sydämen toimintaa.

Aikaisemmin lääkintä perustui melkein yksinomaan lääkkeiden nauttimiseen. Nykyisin pannaan suuri paino elintapojen säännöllisyydelle. Terveellinen ruokajärjestys, riittävä liikunta ja runsas raitis ilma ovat terveyden perusehtoja. Samoin riittävä ja säännöllinen uni. Hoitokeinoina käytetään lisäksi hierontaa ja monenlaisia kylpyjä, valohoitoa ja erilaisia sädehoitoja. Muutamat näistä hoitomuodoista voidaan toteuttaa kotona, mutta toisia on käytettävä varovaisesti, ja vain kokeneen lääkärin tarkkojen neuvojen mukaan.

Miten voitte ?

keuhkot

koettaa valtimon nopeutta

Hyvää päivää, tohtori.

Päivää, rouva Aalto. No, miten voitte?

Hiukan rasittunut, vai kuinka?

Niin, työkykyni ei ole entisellään.

Ehkäpä tutkimme hjukan. Riisuisitteko yläruumiinne paljaaksi. Kas niin. Keuhkoissa ei ole mitään vikaa, kaikki niinkuin ollakin pitää. Sydän toimii säännöllisesti, ehkä hjukan väsyneesti, mutta mitään elimellistä vikaa ei siinäkään ole.

Joskus minulla kuitenkin tuntuu jonkinlaista rasitusta sydämen tienoilla.

Se on todennäköisesti hermostollista.

Koetamme nyt verenpainetta. Rouva Aalto, te olette kadehdittava. Teillä on kaksikymmenvuotiaan verisuonisto. Ei teissä ole mitään vikaa, mutta te rasitatte itseänne varmasti liiaksi.

Koettakaa antaa joskus itsellenekin lepoetki.

Mitä teette sunnuntaisin?

Arkipäivisin käyn työssä, joten se on oikeastaan ainoa päivä, jolloin voin siivota. Sitä teidän ei pitäisi tehdä. Käykää kävelemässä tai hiihtämässä. Voittehan innostaa vaikka koko perheen mukaanne.

Miksikä ei. Totta puhuen olen ollut aika ahkera sunnuntaihihtäjä, mutta kun tässä on ollut niin vähälumisia talvia, niin se on jäänyt. Eikä sitten ole tullut lähdeyksi uudelleen.

sydän

lääke

Miehen juhla-asut

Miehellä, jolla on paljon edustustehtäviä, on paljon huolta puvustostaan. Nykyisin hän voi usein ostaa pukunsa valmiinakin, mutta halutessaan todella sopivan ja hyvin istuvan puvun, hän miltei poikkeuksetta teettää sen vaatturilla.

Suurilla illallisilla, juhlatanssiaisissa ja illalla vietettävissä häissä esiinnyttäen Suomessa vieläkin usein frakkissa.

Frakki valmistetaan parhaasta mustasta verasta. Frakin kanssa käytetään tavallisesti valkoisia liivejä. Ne ovat joko pikeetä tai silkkiä. Asuun kuuluvat housut ovat samaa kangasta kuin takki. Frakin kanssa käytetään valkeata, kovarintamuksista paitaa kovine kalvosimineen ja yksinkertaista, kovaa kaulusta, jonka kulmat ovat taitetut. Solmuke on valkea, samoin käsineet. Frakin kanssa käytettävät kengät ovat kiiltoahkkaa, ja asun täydentävät musta päällystakki ja silinterihattu.

Pienemmissä iltakutsuissa ja usein teatterin ensi-illoissa käytetään smokkia. Sen takki on lyhyehkö. Koko asu on mustaa verkkaa. Solmuke on musta, käsineet valkeata pesunahkaa. Smokin kanssa käytetään mustaa päällystakkiä ja huopahattua. Nykyisin kuitenkin ns. (niin sanottu) "tumma puku" korvaa usein nämä varsinaiset juhla-asut vähemmän virallisissa tilaisuuksissa. Sitäpaitsi nykyinen muoti suosii yleensäkin vapaampaa pukeutumista ja värikkäämpiä asuja myös miehille.

Arkikäytössä ovat yhdistelmäasut irtotakkeineen ja -housuineen vallanneet sijaa kokopuvulta.

Haluaisin kesätakin

solmuke

solmio

Saanko nähdä kesätakkeja?

Tässä on varsinaisia kesätakkeja: mustia, harmaita, sinertäviä, ja ruskehtavia.

Tässä on erittäin muodikas vihertävä väri.

Paljonko tämä ruskehtava maksaa?

Kaksisataa markkaa. Sitten meillä on erikoinen uutuus. Nämä takit näyttävät materiaaliltaan aivan tavallisilta, mutta ne on erikoiskäsitelty täysin vedenpitäviksi.

Mitä nämä maksavat?

Kolmestasadasta markasta alkaen. Tässä on erittäin hyvä laatu, kolmesataaviisikymmentä (350).

Koetanpa tätä. Pidän tästä eniten.

Selästä on hiukan kavennettava. Tämä korjaus on pian tehty. Haluatteko odottaa, vai voisitteko tulla myöhemmin. Suljemme tänään kello viisi.

Kiitos, ehkä tulen parin tunnin kuluttua uudelleen. Saanko sitten vielä nähdä kesäpaitoja? Tässä meillä on lyhythihaisia puuvillapaitoja, jotka ovat itsesiliäviä. Mikä teidän kokonne on?

Kaulukseni numero on kolmekymmentähdeksän. Nämä värit miellyttävät minua. Otan tämän kellertävän ja tämän vaaleanpunaisen.

Saako olla vielä muuta?

Kiitos, luulen että tässä on kaikki tällä kertaa.

huopahattu

kesäpaita

Muotiliikkeessä

Syksy on tullut odottamattoman pian. En ollut tarkastanut vaatevarastojani, kun yhtäkkiä jouduin katsomaan mitä pukisin päälleni. Ostin uusimmat muotilehdet, ja havaitsin kauhukseni, että kaikki vaatteeni olivat jääneet ajastaan jälkeen. Osa niistä on vietävä korjattavaksi, osaksi teetettävä uusia.

Kävin juuri neuvottelemassa ompelijattareni kanssa. Kävelypukuni osoittautui ajanmukaisimmaksi. Siihen tarvitsee tehdä vain mitättömiä korjauksia.

Minun oli kuitenkin hankittava uusi syysulsteri ja talvitakki. Tweed-kankainen ulsteri miellytti minua ensi silmäyksellä. Talvitakki ei sen sijaan ollut aluksi oikein minun makuuni. Mutta kun siihen vaihdettiin turkiskaulus, niin siitäkin tuli oikein tyylikäs. Olin täysin tyytyväinen kun teitin vielä talvitakkiin sopivan turkishatun, jonka väri sointuu mainiosti takin väreihin.

Jouduin tietysti koettelemaan myyjättären kärsivällisyyttä. Hän oli kuitenkin kovin ystävällinen. Eniten pelkäsin hermostuttavani nuorta neitosta, joka odotti vuoroaan. Neitonen koetti kävelypukua, mutta se ei "istunut" hänen päällään läheskään yhtä hyvin kuin miltä se näytti mallinuken yllä. Ompelija merkitsi korjaukset nuppineuloin, ja takki vietiin korjattavaksi muotiliikkeen työhuoneeseen. Nuoren naisen ulkoilutakki oli sen sijaan onnistunut erinomaisesti. Parempaa ei näe muotikuvissakaan.

Haluaisin iltapuvun

turkishattu

nuppineula

Kuinka voin palvella teitä, rouva?

Haluaisin iltapuvun, en kovin kallista, vaan verratan yksinkertaisen.

Tässä olisi mielestäni teille sopiva. Sen värit sointuvat erittäin hyvin ihonne ja hiustenne väriin. Haluatteko sovittaa sitä? Se istuikin vallan mainiosti. Tästä vain hiukan kavennamme, ja korjaamme olkapäältä aavistuksen verran.

Miellyttääkö tämä teitä, rouva?

Tämä tuntuu sopivalta. Milloin arvelte saavanne sen korjatuksi?

Onko teillä kiire, rouva? Tunnin, parin kuluttua, jos tarvitsette pukua vielä tänä iltana. Muuten huomisaamuna... Tässä olisi muitakin varsin kauniita pukuja. Nämä ovat malleja, jotka myymme nyt hiukan alennettuun hintaan.

Ai, mutta tämän on ihastuttava. Haluatteko ehkä koettaa sitä? Voitteko tulla tänne sovitushuoneeseen? Värit ovat ihastuttavat, eivät mitenkään räikeät.

Kankaan laatu lienee myös hyvä?
Se on parasta villaa.

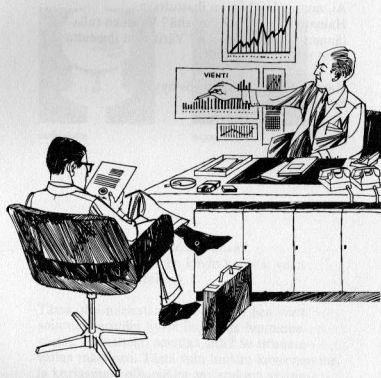

alennettu hinta

muotokuva

Kauppa ja teollisuus

Vaikka Suomen asema on melko syrjäinen ja sen väkiluku pieni, maamme on kuitenkin vilkkaassa yhteydessä muihin maihin. Suomalaiset laivat purjehtivat maapallon kaikilla merillä. Suomalaisilla laivanvarustajilla on sekä pieniä että suuria aluksia—rahtilaivoja ja matkustajalaivoja.

Suomessa ei ole sanottavia mineraalirikkauksia. Maamme pääelinkeinot ovat teollisuus sekä maa- ja metsätalous. Erityisesti metsäteollisuus on korkealle kehittyntä. Kauppa sekä liikenne- ja palveluammatit ovat myös tärkeitä. Vientimme keskittyy puutavaraan ja puunjalostustuotteisiin. Toisella sijalla ovat paperimassa, pahvi ja paperi, joiden raaka-aine on myös puu. Maataloustuotteet ovat lisäksi sangan tärkeä vientiartikkeli.

Maamme tuodaan teollisuuden tarvitsemia raaka-aineita ja koneita sekä polttoaineita ja voiteluöljyjä. Kulkuneuvot ovat tärkeä nimike tuontitilastoissamme. Tuomme verrattain paljon myös muita kulutushyödykkeitä, kuten kankaita ja kodin koneita.

Kotimaisina voimanlähteinä koskemme ovat arvokkaita. Ne on jo melkein kaikki valjastettu teollisuuden palvelukseen. Suomen teollisuudessa kotimaiset raaka-aineet ovat erittäin merkittäviä. Saha- ja paperiteollisuutemme perustuu kokonaan niihin. Tärkeitä ovat myös kenkä- ja nahkateollisuus. Suomalainen tupakkateollisuus hallitsee kokonaan kotimaisia markkinoita.

Meidän alamme ovat hedelmät

nimikortti

pautavara

Onko herra Ahti tavattavissa?
Kenet saan ilmoittaa?

Tässä on nimikorttini.

Hyvää päivää. Tehän olette herra Brown
Lontoosta?

Aivan niin. Olen lontoolaisen liikkeen Brown &
Co:n osakas. Tuotamme hedelmiä ja
mausteita kaikista Brittiläisen Kansainyhteisön
maista. Haluaisimme solmia liikesuhteen
kanssanne.

Erittäin hauska kuulla. Meidän alamme ovat
juuri hedelmät. Hedelmiä tosin tuotamme
enimmäkseen Välimerenmaista—Espanjasta,
Italiasta ja Israelista.

Me voimme puolestamme hankkia tropiikin
hedelmiä, kookosöljyä ja mausteita.

Mitä suosituksia voitte esittää?
Meillä on tili yhdessä Lontoon suurimmista
pankeista, he varmasti voivat taata
suorituskykymme.

Entä ehtonne?

Niistä varmaan voimme sopia. Tavarat voimme
toimittaa teille joko vapaasti laivassa
englantilaisessa satamassa, esimerkiksi fob
Hull, tai jos mieluummin haluatte, cif
Helsinki, so. (se on) vakuutus ja rahti
maksettuina Helsingin satamaan asti. Maksun
perimme laivauspapereita vastaan, jotka
lähetämme helsinkiläisen pankin perittäviksi.

kankaista

hedelmiä

Auto

Autot ovat muuttaneet kokonaan myös suomalaista yhteiskuntaa. Vielä muutama vuosikymmen sitten, laajoilla alueilla rautateiden välillä, tavallisella kansalaisella ei ollut muuta kulkuneuvoa kuin omat jalkansa. Siihen aikaan polkupyörä oli maanteitten nopein kulkuneuvo.

Nyt ei tarvitse kauankaan odottaa maantien poskessa ennenkuin linja-auto saapuu ja

ottaa kulkijan mukaansa tai toimittaa tavaramäärätyksemme etäämpänä asuvalle ystäväillemme.

Voidaksemme ajaa autoa, tarvitsemme ajokortin. Se on suhteellisen helppo suorittaa jossakin kymmenistä autokouluista. Niissä saamme perustiedot myös auton rakenteesta ja toiminnasta. Ajajan omankin turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta on hyvä tuntea tarkoin auto ja sen eri osat.

Auton perusosa on runko, jolle voidaan rakentaa mielen mukaan joko avoin tai umpinainen kori. Auton tärkein osa on tietysti moottori. Sen tuottamat hevosvoimat välittyvät auton pyöriin vaihdelaatikon ja kardaaniakselin kautta. Useimmiten autot ovat takavetoisia ja niiden moottori on sijoitettu eteen. Tiettyissä automalleissa taas moottori on sijoitettu taakse. Moottori voi olla joko ilma- tai vesijäähdytteinen.

Autoilijan on kyettävä suorittamaan itse pienet korjaukset autossaan. Puhjennut rengas on helposti korjattavissa vain vaihtamalla sen tilalle vararengas. Monimutkaisemmat korjaustyöt sen sijaan vaativat joko hyvää asiantuntemusta tai ulkopuolista apua. Suomessa toimii pari autojärjestöä, jotka voivat tarjota asiantuntevaa apuaan pulaan joutuneelle autoilijalle. Ulkomaalainen, joka kotimaassaan kuuluu johonkin autojärjestöön, huomaa pian, että autojärjestöt toimivat yhteistyössä yli rajojen.

Mikä hätänä?

rengas

sytytystulppa

No, mikä on hätänä?

Jospa tietäisinkin, niin korjaisin vian.
Moottori ei vain lähde käyntiin.

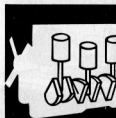
Ehkäpä se johtuu jostakin aivan pikkuseikasta.
Onko säiliössä polttoainetta?
Täytin sen juuri tänään, ja samalla tarkistimme
öljyn ja jäähdyttimen veden.

Oletteko katsonut kaasutinta?
Kyllä, siellä ei pitäisi olla mitään vikaa.
Polttoaine kulkee siellä aivan vapaasti.
Vian täytyy olla jossakin muualla.

Entä sytytystulpat, ovatko ne kenties nokiset?
Eivät ne siltä näytä. Ne ovat puhtaat.
Ja kun kiersin ne irti, huomasin, että
sylintereissä kuitenkin oli palamatonta
bensiniä.

Entäpä virranjakaja? Pienikin vuoto siellä
saattaa aiheuttaa paljon vaivaa.
Tarkistin juuri kaikkien sähköjohtojen
kiinnitykset, ja niiden pitäisi olla kunnossa,
mutta epäilen, että akussani ei ole kovinkaan
paljon virtaa. Ehkäpä laturissa on jotakin vikaa.

Teidän on parasta soittaa lähimpään autokorjaa-
mooon, ja pyytää sieltä asentaja katsomaan
autoanne.

moottori

vaihdelaatikko

akku

Teatteri ja elokuvat

Helsingissä, samoin kuin muissakin maailman-kaupungeissa, on monia mahdollisuuksia taidenautintoihin ja huvituksiin. Täällä toimii useita vakinaisia puhenäyttämöitä, joista Suomen Kansallisteatteri tietenkin on mainittava ensisijaisesti. Musiikin ystävä voi miltei joka päivä mennä konsertteihin joko yliopiston juhlasaliin, Konservatorioon tai

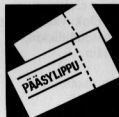
Suomen Kansallisoopperaan. Myös elokuvat vetävät paljon yleisöä puoleensa. Elokuvateattereita on kaikissa asutuskeskuksissa maaseudullakin, ja Helsingissä niitä on kymmenittäin.

Suomen Kansallisteatteri, joka on maamme päänäyttämö, on aina koettanut kerätä palkeillaan maamme parhaat näyttelijät. Milloin näytelmä niin vaatii, on teatteri käyttänyt Helsingin Kaupunginorkesteria apunaan, ja näin on voinut turvautua myös musiikkielämämme parhaisiin esittäviin kykyihin. Kotimainen näytelmäkirjallisuutemme on luonut useita kansainvälistä luokkaa olevia näytelmiä, vaikkakin teattereidemme ohjelmistoissa on yhä edelleen enemmän ulkomaisia kuin kotimaisia näytelmiä.

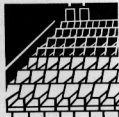
Helsingin Kaupunginteatteri on teattereista nuorin. Sen teatteritalo on onnistuneella suunnittelullaan ja kauneudellaan herättänyt laajalti huomiota ulkomaillakin.

Suomen Kansallisoopperan johto on etevimpien musiikkimestemme käsissä, ja se merkitsee paljon, kun tiedämme suomalaisten säveltäjien kuuluvan maailman säveltaiteen valioihin.

Menemme teatteriin

liput

etupermanto

Tänään esitetään Kansallisteatterissa Aleksis Kiven Nummisuutarit.

Aleksis Kivi on uudenaikaisen kirjallisuutemme perustaja, ja Nummisuutarit kuuluu hänen parhaimpiin näytelmiinsä. Se on hänen kuolemattomia mestariteoksiaan. Ettekö halua lähteä katsomaan sitä?

Mahtaako se olla liian rasittavaa väsyneille aivoilleni?

Olen koko päivän katsellut tai kuunnellut jotakin, niin että tuntuu siltä kuin jokin kevyt elokuva sopisi parhaiten mielentilaani.

Nummisuutarit on todella rehevää huumoria. Hyvä on. Lähdemme sitten sivistämään itseämme. Olen tosiaankin vielä liian vähän tutustunut suomalaiseen kirjallisuuteen, kun en edes tiennyt oliko Nummisuutarit murhenäytelmä vai huvinäytelmä.

Näytäntö alkaa kello 19.30. Minä tilaan liput etupermannolta, keskeltä, tarpeeksi läheltä, niin että kuulette joka sanan.

Voitteko hankkia minulle tekstin luettavaksi etukäteen? Aikaa on vielä riittävästi, ja vieraskielisestä näytelmästä menettää liian paljon, jos se on aivan outo.

Mielelläni. Voitte lainata minulta Aleksis Kiven valitut teokset, ellette halua ostaa niitä itsellenne.

Kiitos, lainaisin ne mielelläni.

valitut teokset

elokuva

Radio ja televisio

Kaikissa suomalaissa kodeissa lienee jo tällä hetkellä radiovastaanotin. Suurimmalla osalla väestöstä on myös televisio, ja väritelevisio on nopeasti yleistymässä, joskin väri vastaanottimet ovat vielä kovin kalliita. Suomen Yleisradio lähettää ohjelmaa melkein ympäri vuorokauden usean eri ohjelman välityksellä. Nuoriso tietysti kuuntelee pop-musiikkia sävelradiosta, mutta yhtä lailla

myös muita erikoisesti nuorisolle laadittuja ohjelmia. Vanhempaa väkeä varten on tarjolla vakavampaa ohjelmaa. Suurin osa suomalaisista seuraa radion uutiskatsauksia ja ajankohtaisia ohjelmia. Useimmat tiedemiehet tekevät erikoisalaansa tunnetuksi radioesitelmillä.

Nykyiset radiolaitteet ovat teknisesti huippuluokkaa. Jo muuttaman vuoden ajan yleisradiomme on kehitellyt stereolähetysverkkoa. Levysoittimet ja nauhurit ovat jo tuoneet stereokuuntelun koteihin, mutta pian voimme jo seurata säännöllisiä stereolähetyksiä myös radion välityksellä.

Televisio puolestaan on jo kokeillut väritelevisiolähetyksiä. Television kakkoskanavan ohjelmat ovat myös pian kaikkien suomalaisten ulottuvilla.

Monet suomalaiset harrastavat myös lyhytaaltokuuntelua ja pyrkivät näin seuraamaan koko maailman radiolähetyksiä ja eri kansojen erilaisia kannanottoja maailmanpoliittisiin kysymyksiin.

Oletteko hankkinut television ?

radiovastaotin

Etelä-Suomi

Joko te olette hankkinut kotinne television? Kyllä meillä on ollut se jo muutamia vuosia. Parhailtaan harkitsemme väritelevisiovastaanotimen ostamista. Toistaiseksi kylläkin mustavalkoinen vastaanotin on käytännöllisin.

Minkälaisia ohjelmia teillä on ? Televisiossa meillä on kaksi kanavaa, joista toisella toimii myös kaupallinen mainostelevisio. Ykkösohjelmaa voidaan seurata likipitään koko maassa, mutta valitettavasti kakkoskanava näkyy vain Etelä- ja Keski-Suomessa; myös tämän kanavan katselualue on laajenemassa.

Minkälaisia ohjelmia yleensä seuraatte ? Virkan puolesta katson kaikki taloudelliset ohjelmat, ja tietysti uutiset ja ajankohtaiset maailmantapahtumat kiinnostavat aina. Joskus seuraan myös poliittisia keskusteluja sekä joitakin sarjaohjelmia. Mieliohjelmiani ovat kuitenkin televisioateatterin esittämät näytelmät. Tänä vuonna on televisiossamme esitetty myös erittäin mielenkiintoinen ohjelmasarja

taloudellisista kysymyksistä. Televisioväittelet ovat myös erittäin mielenkiintoisia ja hyvin virkistäviä. Niissä on tavallisesti neljä, viisi eri mielipiteitä edustavaa tunnettua henkilöä keskustelijoina. He väittelevät sitten kaikessa ystävyydessä jostakin päivän kysymyksestä.

Entä perheenne ? Perhe seuraa mieluiten kevyitä ja hauskoja ohjelmia. Me kaikki pidämme musiikista, ja niinpä kuuntelemme usein myös radiota. Televisio ei sentään ole vallannut kaikkea vapaa-aikaamme.

radioesitelmä

stereokuuntelu

mainostelevisio

ENSIMMÄINEN PUOLI

Suomen kielen vokaalit ja diftongit

a, aa:	kala	maalaa	
o, oo:	olo	oloon	
u, uu:	tuli	tuuli	
ä, ää:	häätä	häättää	
ö, öö:	hölö	hölöön	
y, yy:	syli	syylä	
e, ee:	vetelä	veteen	eetteri
i, ii:	iti	hiili	piiriin
ai:	sai	laittaa	aikainen
oi:	soi	soittaa	suloinen
ui:	ui	uittaa	viluinen
äi:	päivä	läikkyä	eväitä
öi:	söi	söitte	perinnöitä
yi:	syitä	myitte	väittelyitä
ei:	ei	keittää	kaupungeissa
au:	auta	auttaa	
ou:	koulu	soutaa	
eu:	keula	seura	
iu:	kiusa	liuska	
äy:	täysi	täyttää	
öy:	köysi	köyttää	
uo:	suo	suotta	
yö:	syö	syötte	
ie:	vie	viette	

TOINEN PUOLI

Suomen kielen konsonantit

p:	tapa	rampa	kaipaa
pp:	tappaa	helppo	ulappa
pp/p:	helppo	helpot	
t:	tammi	satu	saatu
t, tt:	antaa	aita	aitta
tt/t:	aitta	aitat	
k:	kana	kisa	haka
k, kk:	alkaa	akka	palkka
kk/k:	ravakka	akka akat	palkka palkat
d:	padat	tahdon	
m, mm:	maa	sama	hammas
m, (mp):	sampo	pamppu	pamput
n, nn:	nenä	sanoo	annan
n, (nt):	antaa	Antti	kontti kontit
nk, ng:	sanka	sankka	sangat
			sankka sankat
r:	rakas	atria	avara
r, rr:	penger	portaat	porras
l:	luku	sävel	
l, ll:	ala	alta	alla
l/ll:			ala alla
s:	Suomi	asuu	yskä
s, ss:	kansa	kanssa	kassa kisa
			kissa
h:	haamu	himo	
	ahtaa	ahkera	
	paha	ahdas	
v:	vakaa	avoin	sauva
j:	joki	paja	nuija